

# Reggeli Ujság



Novisad, 1940. április 27, szombat

Szerkesztő — Szerkeszti  
ANDRÉE DEZSŐ

21. évfolyam 116. szám

## Ha Svédország háborúba keveredik, Moszkva is beavatkozik

*Az angolok Oslot bombázták -- Az angol sajtó beismeri a norvégiai visszavonulást*

Berlinből jelentik: A német védő főparancsnoksága közli: Angol tengeri haderők április 25-én bombázták Narvik kikötőjét. Trondheimbe csapat- és hadianyag erősítés érkezett. A bergeni körzetében a német csapatok megtisztították Voss vidékét a norvég osztagoktól és a szövénys ellenes ellenállást megtörték. Az Oslóból északi és északnyugati irányban előnyomult erős német harci egységek esőtörtökön a légi haderővel való szoros együttműködéssel tért hódítottak. Egyes pontokon a harc még folyik.

Harci repülőgépkötelek csapatgyűjtőhelyeket, mozgó csapat egységeket, forgalmi berendezéseket és szállítmányokat bombáztak. Az ellenség által felhasznált kikötői berendezéseket bombázással szétdöntötték. A Dombas és Andalsnes között elterülő repülőterén 11 ellenséges repülőgépet megsemmisítettünk.

A nyugatnorvég partmenti vizeken több angol hajó ellen bombatámadást intéztünk. Egy aknakereső és egy csapatszallító hajó a bombatámadás után megfeneklett, egy torpedóhajó erős füstképző-

dést mutatott és megállt. Egy tankgőzös a bombatámadástól feloldatra dőlt. Legénysége elhagyta a hajót. Egy másik utánpótlási hajón bombatámadás következtében kazánrobbanás történt.

A Trondheim közelében levő egyik repülőterén angol légi támadás következtében néhány repülőgép bombaszilánktól megsérült.

Péntekre virradó éjszaka angol harci repülőgépek támadást intéztek Oslo ellen és a várost bombázták. A repülőterén katonai célpontokban nem esett kár. Oslo városában a bombázás hatását részleteiben még nem állapították meg.

Nyugaton nincs semmi különösebb esemény. Egy német felderítő repülőgépnek Belgiumban kényszerleszállást kellett végeznie. A legénység sértetlen maradt. Az éjszaka ellenséges repülőgépek behatoltak a Német-öbölbe. Egy angol repülőgépet Syll vidékén lelőttünk. A gép a tengerbe zuhant.

Párisi jelentés szerint a péntek déli francia hadijelentés így hangzik: A Saar vidékén tüzérségi akciók voltak.

A német csapatok Trondheimtől délre 20 kilométerre vannak Melhusnál. A norvég csapatok velük szemben ásták be magukat. Ugyalászik, hogy a legközelebbi nagy harcok ezen a környéken lesznek és eldönthetik a störeni vasúti csomópont sorsát.

OLASZ VELEMÉNY  
A NORVÉG HADIHELYZETRŐL  
Rómából jelentik: A Gazetta

del Popolo kifejti, hogy a németeknek nehéz küzdelmükbe kerül majd a Norvégiában elért harcászati eredmények megtartása. A tengerzár második szakaszát a norvégok ellenállása követte s ennek tudható be, hogy a német hadseregnek nem állott módjában az egész országot megszállni, még mielőtt a francia és angol haderők partraszállhattak volna.

### Moszkva várható állásfoglalása

Berlinből jelentik: A szovjetnek a legutóbbi eseményekhez való állásfoglalásával kapcsolatban a Münchener Neues Nachrichten többek között ezeket írja:

— Londonban és Párisban meg fognak győződni arról, hogy minden kísérletre, amellyel Svédországot igyekezzenek belevonni a viszályba, nemcsak Németország jelenne meg a színen, hanem az orosz nagyhatalom is, amelynek itt — katonai határainak a kelet-tengeri partokhoz való visszahelyezése után — világos érdekeit kell megóvnia.

### BETILTJÁK AZ ANGOL KOMMUNISTA PÁRTOT

Londonból jelentik: A kommunista háborúellenes propagandája olyan mérveket öltött, hogy valószínűnek tartják a kommunista párt befiltását. Az állam védelmét biztosító törvény alapján rövidesen szigorú intézkedéseket is tesznek ebben az irányban.

### FRANCOIS-PONCET ES CIANO TANÁCSKOZÁSA

Rómából jelentik: Jólértesült körök szerint Francois-Poncet párisi francia nagykövet csütörtökön felkereste Ciano-t és azt ajánlotta, tárgyalják meg azokat a nézeteltéréseket, amelyek az utóbbi időben a két állam között felmerültek. Ciano állítólag azt válaszolta, hogy a jelenlegi helyzet erre nem alkalmas. Francois-Poncet most tért vissza Párisból, ahol Reynauddal és a kormány más tagjaival tanácskozott. A francia nagykövet hír szerint kijelentette Ciano előtt, hogy a két állam közt viszony megbeszélésére irányuló ajánlata nem származik más állam kezdeményezéséből.

### CLODIUS ES BÜRCKEL BUDAPESTEN

Budapestről jelentik: Clodius követ, a magyar-német gazdasági vegyesbizottság német elnöke, péntek délelőtt Budapestre érkezett, hogy az illetékes kormánytiszvezőkkel a magyar-német gaz-

dasági viszony néhány időszerű kérdését megbeszélje. Clodius két napig marad a magyar fővárosban. Bürckel ostmarki körzetvezető a nemzetközi vásár megtekintésére szintén Budapestre érkezett. Csütörtök este szárnysegéde kíséretében gépkocsin Budapestre érkezett Glaise-Horstenau tábornok, a berlini magyar-német társaság elnöke is.

### FRITZ VON OPEL ANGOL FOGSÁGBAN

Newyorkból jelentik az Auala: A Conte di Savoya olasz óceánjárónak a newyorki kikötőbe való befutása előtt hivatalosan közölték, hogy az angol katonai hatóságok Gibraltárban levették a hajóról Fritz von Opel, az ismert német nagyiparost és feltalálót. A hivatalos közlemény hozzátézi, hogy Opel lichtensteini utlevéllel utazott.

### TAKARMÁNYHIÁNY DÁNIÁBAN

A német távirati iroda közli, hogy az utóbbi hetek eseményei következtében Dániát teljesen elvágták a takarmánybehozatal tengerentúli útjaitól. A takarmányhiány fedezésére vagy pótlására az ország cukorrépa-termő-földjeit jelentősen megnövelik. Amennyiben a cukorrépa-termést nem csupán takarmányozásra használják fel, a felesleget a dán cukortermelésre fordítják.

### Az angol sajtó beismeri a visszavonulást

Londonból jelentik a Reuter-iroda: A Daily Mail szerint a Trondheimtől északra működő szövetséges csapatok megtették kötelelességüket, amennyiben négy napon át feltartóztatták a németek előnyomulását. A lap szerint a veszteség mindkét részről nagy. A szövetségesek lillemhamari visszavonulása előrelátható volt, mert a gépesített német osztagokkal szemben a szövetséges erők nem tudnak elég hatásosan védekezni. Ugyalászik, hogy a Lillehammernél működő szövetséges csapatokat a német repülők támadásai már előzetesen nagyon megviselték.

A Times azt írja, hogy a németek mindent elkövetnek a Gudbrand- és az Öster-völgyben történő előnyomulásuk ütemének fokozására, mert minél előbb el akarják érni Dombast. Ami a Trondheimtől északra levő helyzetet illeti, a szövetségesek ott elsősorban arra törekcszenek, hogy megerősítsék léghárító védelmüket.

### NORVÉG HADIJELENTÉS

A norvég főhadiszállás jelentik: A Gudbrand-völgy déli részében tüzérséggel és könnyű harci kocsikkal megerősített német csapatok megtámadták állásainkat. A norvég csapatok előre elkészített állásaikba vonultak vissza. Az Öster-völgyben a német csapatok előnyomulása tovább tart. A német repülőgépek állandóan bombázzák a norvég összekötő vonalakat. Három német repülőgépet lelőttünk, egy pedig kényszerleszállást végzett.

### A LEGKÖZELEBBI HARCOK SZINHELYE

Londonból jelentik: A németek bevonulása Rørosta igen nagy gyorsasággal történt. A szövetségesek kezükben tartják Rørostól északnyugatra Stören vasúti csomópontot. A szövetségesek új állásai Trondheimtől északra, Steinkjertől mintegy 4-6 kilométerre húzódnak. A szövetségesek itteni állásait eléri annak a három német torpedórombolónak a tüzelése, amely napokkal ezelőtt behatolt a Trondheim-fjord belsejébe.

**Raeder vezértengernagy:**

# Németországot blokáddal nem lehet legyőzni

**Oslóba többszáz német repülőgép érkezett — Norvégiában elsüllyesztettek egy angol aknaszedő hajót**

**Svédország hadihajókat vásárolt Olaszországban**

Berlinből jelentik: Raeder vezértengernagy, a német hajóhad főparancsnoka nyilatkozott egy amerikai hírközlő iroda munkatársa előtt és többek között ezeket mondotta:

— A brit tengernagyi hivatal

Rendkívül nehéznek tartom azonban ilyen nagyterjedelmű aknazár elhelyezését mindazonon a tengeri területeken, ahol a brit—francia flotta nem uralkodik. Az ilyen akciónak több hónapig kellene tartani. Jelentős sikert ennek a bejelentésnek nem lehet ígérni, mert az erős német védekezés megakadályozza a tervezett eljárást. A Németországból a norvég kikötőkbe irányuló csapat- és hadianyag-utánpótlás állandó növekedése a legjobb bizonyíték az ellen az állítás ellen, hogy a nyugati hatalmak ezeket az összeköttetéseket Norvégia és Németország között megakadályozták.

Raeder vezértengernagy ezután kifejtette, hogy a szövetségesek által a német hadihajóveszteségekről terjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak. A Gneisenau és a Scharnhorst csatahajó, valamint a Lütfow cirkáló elsüllyesztése, illetve zátonyra futtatása kitalálás. Ugyanez vonatkozik a Bremen elsüllyesztéséről szóló hírekre is. A német légi haderő mindennap nagy sikert ért el a brit hadihajók és szállítóhajók elleni támadásaiban. A szövetségeseknek a legkevésbé sem sikerült leküzdeniök a német légi támadások által történő állandó fenyegetést. A német légi haderő veszteségei elenyészően csekélyek.

**A ZÁRLAT**

Raeder vezértengernagy ezután arról a szövetséges lépésről beszélt, melynek célja Németországnak a tengerentúli szállítmányoktól való elzárása. Ez a terv — mondotta — ha egyáltalán végrehajtanák, a német gazdasági életet nem érintené komolyan. Németországnak ugyanis elegendő piaca van, amely nyitva áll a német kivitel számára és másfelől alkalmas minden fontos árubehozatal szállítására. Ezért a nyugati hatalmak által tervezett gazdasági háborúnak sem lesz semmiféle sikere. Németországot blokáddal nem lehet legyőzni. A nyugati hatalmaknak azokat az erőfeszítéseit, hogy a német katonai és gaz-

## Német jelentés Narvik bombázásáról

A német távirati iroda közli: Narvik városának és kikötőjének bombázásában angol részről két csatahajó, több cirkáló és rombolóhajó vett részt. A tüzelés most is hosszabb ideig tartott és jelentős károkat okozott a városban. A német védelem erejét a tüzelés nem érintette, mert a német csapatoknak elegendő idejük volt, hogy megfelelő fedezékeket keresenek és építsenek ki. Jóllehet angol tengeri haderő immár több

által bejelentett északi- és kelet-tengeri zárt területeket úgy ítéltem meg, hogy ezzel a semleges országok közvéleményében igyekeztek hatást kelteni a skandináviai sikeres német akcióval szemben.

által bejelentett északi- és kelet-tengeri zárt területeket úgy ítéltem meg, hogy ezzel a semleges országok közvéleményében igyekeztek hatást kelteni a skandináviai sikeres német akcióval szemben. A NORVÉG HARCTER HIREI Stockholmából jelenti az Avala: A Reuter-iroda csütörtök esti jelentése szerint a német csapatok Trondheimtől mintegy 100 kilométerre délkeletre megszállták Rörös városát és előretörnek a störeni vasúti csomópont felé, amely a szövetségesek kezén van. Berlinből jelenti az Avala: A német távirati iroda közlése szerint a német légi haderő a csütörtöki nap folyamán sikeres támadásokat hajtott végre Norvégiában. Ez alkalommal két angol szállítóhajót nehéz bombatalálat ért. Egy angol aknaszedő hajót a nyugati norvég partok mentén elsüllyesztettek. Egy angol cirkáló, amelyet bombatalálat ért, kigyulladt. A német harcirepülőgépek Közép-norvégiában, Lebjakov mellett egy repülőtéren öt angol típusú norvég vadászgépet megsemmisítettek. Dombas körül a német repülőgépek megakadályozták a norvég főserég csapatösszevonásait.

által bejelentett északi- és kelet-tengeri zárt területeket úgy ítéltem meg, hogy ezzel a semleges országok közvéleményében igyekeztek hatást kelteni a skandináviai sikeres német akcióval szemben.

által bejelentett északi- és kelet-tengeri zárt területeket úgy ítéltem meg, hogy ezzel a semleges országok közvéleményében igyekeztek hatást kelteni a skandináviai sikeres német akcióval szemben.

által bejelentett északi- és kelet-tengeri zárt területeket úgy ítéltem meg, hogy ezzel a semleges országok közvéleményében igyekeztek hatást kelteni a skandináviai sikeres német akcióval szemben.

által bejelentett északi- és kelet-tengeri zárt területeket úgy ítéltem meg, hogy ezzel a semleges országok közvéleményében igyekeztek hatást kelteni a skandináviai sikeres német akcióval szemben.

met csapatokkal szemben álló kötelékek harci értéke nagyon csekély. Így egy kis német osztag minden saját veszteség nélkül elfoglalt egy jól kiépített s hat géppuskával ellátott fontos állást.

**A NÉMETEK CSAK KATONAI CÉLPONTOKAT BOMBÁZNAK**

Berlinből jelentik: Az angol rádió azt állította, hogy német harci repülőgépek gyújtó- és robbanóbombákat dobtak norvég parti városokra és községekre. Német katonai körök részéről ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy kivétel nélkül csak azokat a pontokat bombázzák, amelyekről a felderítő re-

pülőgépek előzően kétséget kizáróan megállapították, hogy ezeket a pontokat Norvégiában partraszállt angol—francia csapatok foglalták el, amelyeket tehát a szövetséges csapatok a német csapatok elleni felvonulási támaszpontul használhatnak. A német harci repülőgépek tehát katonai célpontokat bombáztak, nem pedig fegyvertelen polgári lakosságot. Angliában viszont tudatában vannak annak — mondják német körökben —, hogy az angol bombavető repülőgépek Németországban olyan nyílt községeket bombáztak, amelyeknek semmiféle katonai jelentősége nincs és amely helyeken katonai célpont sincsen.

## Svédország hajókat vásárolt

Stockholmból jelentik: A svéd távirati iroda közli, hogy Svédország négy torpedóüző hajót vásárolt Olaszországtól. A hajók egy anyahajó kíséretében már utban vannak Svédország felé.

**MEGERŐSÍTETTÉK AZ OSLOI LÉGI HADERŐT**

Stockholmból jelenti az Avala: A Nia Dagliht Allehanda osloji jelentése szerint a norvég katonák jelentős részét, amely önként megadta magát a német csapatoknak, felvették az osloji rendőrségbe. Ugyanez a jelentés közli, hogy az osloji német légi haderőt jelentékenyen megerősítették. Az utóbbi időben több száz különféle típusú repülőgép érkezett Oslóba.

**AMERIKA SEMLEGES MARAD**

Warmingsbóli jelenti: Roosevelt elnök kiáltványt bocsátott ki, amely közli, hogy Németország hadiállapotban van Norvégiával. A kiáltvány bejelenti, hogy az Egyesült Államok ebben a viszályban semleges marad.

Roosevelt elnök egy másik kiáltványában megtiltja a hadviselő felek buvárhajóinak, hogy az amerikai kikötőkbe használják és amerikai kikötőkbe befussanak. A kiáltvány Dániáról nem tesz említést.

**»AZ ANGOL—OLASZ BARÁTSÁG KÖZHELY«**

Rómából jelentik: A fasiszta testületi kamara csütörtöki ülésén Giunta nemzeti tanácsos beszédet mondott. Többek között kijelentette, hogy ami az angolok hagyományos olaszbarátságát illeti, az nem egyéb közhelynél, ami a történelem során nem egyszer megbizonyosodott. Vajon miért nem oldják meg Olaszország földközítengeri biztonságának kérdését, amelyet állandóan veszélyeztet az angol flotta jelenléte? A szónok a továbbiakban hangoztatta, hogy a mostani viszály kiszélesedik majd és a népek háborúja lesz a birtok-

banlevők ellen. Az olaszoknak a Duce hármas jelszavát kell szívniük be zárniok: Hini, engedelmeskedni, harcolni.

**REYNAUD BESZÁMOLÓJA**

Párisból jelentik: Reynaud francia miniszterelnök a kamara külügyi bizottságában tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről. Fel sorolta a német tengeri haderő nagy veszteségeit és a norvég ellenállás egyik jelentős eredményének mondotta, hogy a Dél-norvégiában partraszállott nagyobb német katonai egységek egyesítését megakadályozták.

A továbbiakban az olasz—francia viszonyról szólt. A francia kormány — mondotta — meg van győződve arról, hogy összhangba lehet hozni a földközítengeri népek jogos szükségleteit és érdekeit. Végül hangoztatta, hogy a szövetségesek közös akarata: határozottan szembenézni minden eshetőséggel. A szövetségesek teljes eréllyel folytatják a háborút, amíg helyre nem áll a béke, az a béke, amely véget vet az erőszak uralmának, biztosítja minden nép függetlenségét és megteremti a népek biztonságát.

**A SZÖVETSÉGESEK REPÜLŐGÉPVÁSÁRLÁSAI**

Washingtonból jelenti az Avala: A szövetségesek bevásárlóbizottsága közli, hogy az utóbbi napokban az amerikai cégekkel szerződést kötött 200 millió dollár (mintegy tíz milliárd dinár) értékű repülőgép és repülőgépmotor szállítására. Az Egyesült Államok kormánya hozzájárult ahhoz, hogy a szövetségesek megszerezhessék a legújabb repülőgéptípusokat.

# HALLÓ!

Lebrun francia köztársasági elnök kihallgatáson fogadta Thierryt, Franciaország bukaresti nagykövetét.

Az amerikai parlament tengerészeti bizottsága megszavazta a költségeket, amelyek a »Newyork« és »Texas« páncélosok modernizálásához szükségesek. A két páncélos modernizálása hatmillió dollárba kerül.

Luxemburg egyik kerületében titkos rádióleadóállomást lepleztek le a hatóságok. A leadót elkobozták és a vizsgálatot megindították.

Blaskovitz tábornok, a krakkói kormányzóság parancsnoka rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a lengyelországi főkormányzóság területén élő németek beléphetnek a német hadsereg kötelékébe. A német nemzetiségűeknek ezzel ugyanazokat a jogokat biztosították, mint a németországi állampolgároknak. A német hadseregbe csak azok léphetnek be, akik 17. életévüket már betöltötték és nem születtek 1896 előtt. A német hadseregbe lépett lengyel főkormányzóságbeli németek éppen olyan segínyt kapnak, mint a német állampolgárok.

Von Tschammer und Osten, a német sport vezetője, több német előkelőség kíséretében Rómába érkezett. Von Tschammer und Osten az olasz fővárosban résztvesz a nemzetközi akadályversenyen. Utána a Milánóban megtartandó német-olasz válogatott labdarúgó mérkőzést tekint meg.

Ma lép életbe a holland hadsereg tagjainak szabadságolására vonatkozó új rendelet. Ennek értelmében egy időben a sorkatonaság és tartalékosoknak csak tízedrészre lehet szabadságon. Ez körülbelül 35.000 embert tesz ki, mivel a holland hadsereg mai létszáma 350.000 ember.

A francia kamara tegnapi ülésén egyhangulag megszavazta a törvényjavaslatot, amely 500.000 frank hitelt nyújt a milánói nemzetközi kiállítás és vásár francia pavillonja részére.

Vatikáni körökben kijelentették, hogy Özsentsége a pápa május 6-án kihallgatáson fogadja a piemonti herceget és hercegnőt.

Az amerikai demokrata párt végrehajtó bizottsága kijelölte 72 delegátust, akik május 24-én megválasztják a párt jelöltjét a köztársasági elnökségre. Mind a 72 jelölt egyhangulag azt követelte, hogy harmadszor is Rooseveltet jelöljék a köztársasági elnökségre. Rooseveltt eddig 275 szavazatot biztosított magának, míg ellenjelöltjének, Garnernek 53 szavazata van.

Moszkvai hivatalos jelentés szerint a Svédország és Szovjetország közötti tárgyalások a légiforgalom helyreállításáról befejezést nyertek. Ennek megfelelően Moszkva és Stockholm között, Riga érintésével rendes napi repülőjáratokat indítanak meg május 3-tól november 2-ig.

A balti államokban levő pápai nuncius tegnap átnyújtotta Revalban az érettségügyi miniszternek a Szent Gergely-rend nagykeresztjét, amellyel Özsentsége XII. Pius pápa kitüntette.

## Dr. Kijurina Bránko sztárapazovai ügyvéd, a Dunabánság új bánja

Dr. Radivojevic Jován eddigi bánti rendelkezési állományba helyezték

Öfensége a király nevében, a királyi régensség a miniszterelnök előterjesztésére felmentette állásáról és rendelkezési állományba helyezte dr. Radivojevic Jován dunabánti bánt.

Ugyanakkor a Dunabánság bányájává dr. Kijurina Bránko sztárapazovai ügyvédet nevezték ki.

Dr. Kijurina Bránko a Dunabánság új bánja 1891 április 23-án született a szerémségi Barna községben. A karloveci görög-keleti szerb főgimnázium elvégzése után kitüntetéssel végezte jogi tanulmányait Innsbruckban és Zágrebben 1901-1914 között az összes ifjúsági nemzeti megmozdulásokban résztvett és elnöke volt a zagrebi egyetemi segélyegyletnek. A zagrebi szerb diákok 1912. évi beográdi kirándulásán ő is résztvett.

A világháborúban 1916-ban az

olasz fronton harcolt, de átment az olaszokhoz és azonnal önként jelentkezett a szerb hadseregben. Olaszországból Korfuba küldték, ahonnan a szerb dobrovolyácok zászlóaljához osztották be a szaloniki frontra. Itt később a 7. gyalogezredhez osztották be. Résztvett a szaloniki front áttörésben, megsebesült és a vitézségi aranyéremmel kitüntették.

A háború után először Zágrebben volt katoná, ahol megszervezte a dobrovolyác szervezetet. Politikailag a jugoszláv eszme híveinek táborához csatlakozott, amelynek vezére akkor Pribicevic Szvetozár volt. 1924-ben belépett a radikális pártba, a január 6-i fordulat után nem vett részt politikában.

Sztara Pazován 1922-ben ügyvédi irodát nyitott, 1923 óta pedig közjegyző ugyanott. A vojvodinai viszonyokat nagyon jól ismeri és ezért esett rá a miniszterelnök választására.

## A német sajtó elismeri Szovjetország délkelet európai érdekeit

Megérkezett Moszkvába a jugoszláv kereskedelmi küldöttség

Moszkvai jelentés szerint a jugoszláv kereskedelmi küldöttség Gyurgyevics Milorád volt pénzügyminiszter vezetésével csütörtökön megérkezett Moszkvába. A pályaudvaron a kereskedelmi népbiztosság tisztviselői és az »Inturiszt« idegenforgalmi szervezet megbízottai fogadták a jugoszláv kiküldötteket.

### SZOVJETORSZÁG ÉS A BALKÁN

A »Berliner Börsenzeitung« tegnap reggeli számában »Oroszország délkeleten« című vezércikkében a Jugoszlávia és Szovjetország közötti kereskedelmi viszony helyreállításának kérdésével foglalkozik. A lap elsősorban hangoztatja, hogy sok ok készítette a jugoszláv kormányt arra, hogy megbízottait elküldje Moszkvába. Ezek közül a legelső a nyugati hatalmaknak az a fenyegetése, hogy beszüntetik gyarmati terményeinek a balkáni államokba történő szállítását, ha azok nem korlátozzák Németországgal való forgalmukat. A lap, amely teljes megértést mutat a jugoszláv sajtónak a moszkvai uttal kapcsolatos fejtegetései irányában, Németországnak ebben a kérdésben való magatartását a következőképpen vázolja:

»Németország csak üdvözölheti ezt a fordulatot, mivel az új német-orosz gazdasági megegyezéssel azonos és ennek megfelelően a német-orosz gazdasági blokk megerősítését jelenti.«

Jugoszlávia eddigi magatartása megváltozásának második okául azt tartja a lap, hogy Szovjetország mind nagyobb érdeklődést mutat Délkelet-Európa iránt és erre vonatkozólag a következő megállapításokat teszi:

»Szovjetország arra törekszik, hogy befolyását a Balkán gazdasági életében mind inkább kiterjessze. Ezek a törekvések nem maradtak sikertelenek, amint ezt a bolgár-orosz gazdasági megállapodás is mutatja, mert Szovjetország, amely Bulgária külkereskedelmében eddig csak jelentéktelen szerepet játszott, most azon az úton van, hogy befolyását még jobban kiépítse Európa délkeleti részében.«

A beográdi »Politika« berlini munkatársa a Börsenzeitung megállapításait a következő magyarázattal kíséri:

»Az orosz gazdasági érdekeknek ez az elismerése Európa délkeleti részén, már csak azért is érdekes, mert ezt most hangoztatták először egészen nyíltan Berlinben, ezenkívül azért is mert ebből arra lehet következtetni, hogy Olaszország is osztózik e tekintetben Németország véleményével. Ellenkező esetben ugyanis nehezen lehetne elképzelni, hogy a Délkelet-Európa vonatkozó orosz érdekeket olyan nyíltan kifejezésre juttathatták volna Berlinben.«

### MEGKEZDŐDÜTT A JUGOSZLÁV-OROSZ TÁRGYALÁS

Moszkvából jelentik: (A. A.) A jugoszláv és szovjet orosz delegáció csütörtök délután tartotta előzetes megbeszélését. Az orosz delegáció élén Mikojan külkereskedelmi népbiztos állott. A csütörtöki megbeszélésen megállapították a tárgyalás sorrendjét. A küldöttségek naponta üléseznek.

A rendszeres, naponta eszközöndő fogápolásnak éppen olyan magától értetődőnek kell lenni minden ember előtt, mint a rendszeres kézmosás.

**Chlorodont**  
fogpép

**Törökországban besorozzák a 20-40 év közötti nőket**

Konstantinápolyból jelentik: A katonai parancsnokság felhívást intézett a sajtó útján a 20-40 éves nőkhez, hogy jelentkezzenek névsoruk összeállítása céljából, mert besorozzák őket betegápolónőkné.

A török belügyminisztérium elrendelte az összes autók összeírását és kötelezővé tette azok bejelentését, valamint állandó ellenőrzését. Az autók összeírását azért eszközölték, hogy a török kormánynak pontos áttekintése legyen az autókról, hogy melyeket veheti igénybe esetleges háború esetén.

**Mostohaanyja megölésével gyanúsítanak egy debelyacsai földművest**

Fojtogatás okozta Balog Péterné halálát

Jelentették már, hogy

Balog Péterné debelyacsai asszonyt vasárnap délelőtt halva találták a házában a padlásfeljáró előtt.

Az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy az asszony nem természetes módon múlt ki, hanem

halálát fojtogatás okozta.

Valószínűnek tartják, hogy Balog Péternét vasárnap reggel megfojtották, majd felvitték a padlásra és onnan ledobták, hogy azt a gyanút keltsék, mintha az esés következtében szenvedett sérülések okozták volna halálát.

A gyilkosság Debelyacsán nagy feltűnést és megdöbbenést keltett. A vizsgálat során

a gyanu a megölt asszony mostoha fiára, Balog Gyulára és annak Csala Katalin nevű feleségére esett.

Mindkettőjüket letartóztatták. Balog Gyula kihallgatása alkalmával a leghatározottabban tagadta a gyilkosság gyanúját. Ezzel szemben Csala Katalin elmondta, hogy

látta, amint a férje a földön fekvő mostohaanyját taposta és fojtogatta.

A házaspár szembesítésénél Balog Gyula ismét tagadta, hogy bármi része is volna mostohaanyja halálában.

Mindkét letartóztatottat beszállították a pancsevői törvényszék fogházába.

**Reggeli Újság**  
a magyarság napilapja

**Ismét tizenhárommal szaporodott**

**a Málligysra szállított noviszádi árvízkarosult gyermekek száma**

Málligysról jelentik: Török Vince káplán, valamint Molnár Etelka elnök, és Raffai Margit intervenciójára ismét tizenhárom gyermekkel szaporodott a Málligysra mentett noviszádi árvízkarosult gyermekek száma.

**A kicsinyeket nagy szeretettel fogadták**

és megvendégelésük után az alábbi nemesszivi családoknál helyezték el:

Gálík Bélánéhoz Bálint Erzsébet 12 évest, Szilágyi Gergely vendég-lőshöz Horváth Tibor 12 évest, Hagen László ügyvédhez Király Magduska 9 évest, Maronka Lajoshoz Bálint József 10 évest, Molnár Istvánhoz Berklovics Appolónia 7 évest, Szilágyi Pál gazdálkodóhoz Horváth Józsi 10 évest, Frindik Mihály gabonakereskedőhöz Tandori Gyula 9 évest, Frindik János gazdálkodóhoz Csonka Teruska 5 évest, Puhálák Istvánhoz Bálint Józsi 6 évest, dr. Komáromi Árpád állatorvoshoz Csonka Magdika 4 évest, Tóth Ferenchez Bálint Vilmos 10 évest, Dudás Gergelyhez Turanszki Péter 12 évest és Dudás György újságárushoz Bálint Mihály 8 éves gyermeket adták gondozásra.

A szülők a fenti családokhoz címezhetik levelüket, de beadhatják szerkesztőségünkbe is, ahonnan tudósítónk útján kézbesítettjük a címzetteknek.

**Noviszádi árvízkarosult gyermekek Kanizsán**

Kanizsa város lakossága mindamelllett, hogy a várost is sújtotta az árvíz, szintén kiveszi részét a noviszádi árvízkarosultak segélyezéséből.

Sóti Máté lelkész vezetésével 31 árvízsuította noviszádi gyermek érkezett Kanizsára.

A kis menekülteket az állomáson a kanizsai társadalmi egyletek vezetői várták. Amikor a kicsinyek hada bevonult Kanizsára,

sokan sírtak a meghatottságtól.

A gyermekeket a cserkészotthonban osztották szét Szommer Károly plébános irányításával. Minden gyermek jómódu családhoz jutott. A jószívű kanizsaiak nagy szeretettel vették magukhoz a kicsinyeket. Többen kijelentették, hogy a kis menekülteket fel is ruhazzák. A vendégfogadók ezután is üzenik a szülőknek, hogy a gyermekek jól érzik magukat, ne aggódjanak értük.

**Franciaország 35.000 tonnás hadihajókat épít**

Párisból jelentik: Campenchi haditengerészeti miniszter a parlament pénzügyi bizottsága előtt beszédet tartott és ebben megindokolta, hogy Franciaország miért fogott hozzá a 35.000 tonnás hadihajók építéséhez, egyúttal ismertette azokat az intézkedéseket is, amelyeket ezek minél előbbi építése ügyében tettek.

**Tizezer lélek megmentéséért**

**Az Adamovics-telepi árvízkarosultak segélyezésére befolyt adományok:**

Tegnap gyűjtésünk: 375.082.50 din.  
»Jótevény hölgyek« Odzsaci 125  
A volt hrtkovci Magyar Olvasókör megmaradt vagyona 750  
Bezdáni Sportegylet 706  
A kupuszinai Önkéntes Tűzoltó Testület műsoros előadásának tiszta jövedelme 552  
Kovács Imre, Szkoplye 100  
Egy nyugdíjas és neje Noviszád 100

**APATINI GYÜJTÉS:**

Dr. Egerth Jakab apátplébános 1000, Szélig József 500, Stadlmann Ferenc 300, Dr. Schnepf Ferenc 200, Apatini bank és takarékpénztár 200, Ezer Antal 100, Richard Bálint 100, Siegler Péter 100, Berencz Adám vikárius 100, Szemlincs Miklós 100, Berlekovits Sándor 100, Vieten Eszti polg. isk. tanuló 100, özv. dr. Dömötör Aladárné 100, Aman Istvánné 100, Izbradics Milivojné 100, dr. Stelli Ödön 100, dr. Aman Ferenc 100, Dellin Frigyes 100, Thurszky Béla 100, Speiser József 100, Jurg János 100, dr. Kramer Zdravko 100, Kartaly József vendégfős 100, Apatiner Armen-Wehtaterevein (Kartaly) 100, Schiller Ferenc 100, Jakovac Dezsóné 100, Braun & Piri 100, Kaesz & Spangl 100, Roth Mihály 100, Fertner Adám 100, Pleli J. 100, Szavadill Gyula 100, Horn Lajos 100, Dombovits Lajos 100, Dr. Tóth Dénes 100, Dr. Blum Sándor 100, Récsei László 100, Abraham H. 100, Adler György 100, 4 apatini előfizető 105, Szayer József vendégfős 50, Koh'er Anta 50, ing. Becker Martin 50, Dr. Berlekovics Jozsip 50, Dr. Récsei János 50, László József pincér 50, Novák Imre pincér 50, Ehmann József 50, Dénes Pál 50, Kartali Mária 50, Kartali Bözse 50, ifj. Kartali András 50, özv. Milla Antalné 50, Genál János 50, Tuczakovits Antal 50, Mank F. 50, Fuks A'ekszandar 50, Mendler Henrik 30, Eckert János 30, Boroczki Iván 30, Ppaiser Bözsi 30, Kromer Józsa 30, Udvary Ottó 30, Strumberger Jakó (Sport Magazin) 30, Scherer Lőrinc káplán 30, Hartmann János káplán 30, Eichinger Jakab káplán 30, Günther Viktor 30, Oblath Hugo 30, Telegdi Matild 30, N. N. 20, Dr. Gorse Jozsip 20, Alföldi Berta 20, Szál Ferencné 20, Szajgar Elise 20, Krieg Anna 20, Buschbacher Márton 20, Jugo-Agrar 20, Szokol József 20, Kromer Jozsip 20, Szabó Ferenc 20, Weiss Géza 20, N. N. 10, Sántha Jozsefné 10, Perzitz Györgyné 10, Schnepf Anton 10, Temes David 10, Kartali András 10, Kartali Tibor 10, Baumann Emil 10, Metz Jozsef 10, Kartali István 5, ifj. Otterbein Károly 5, Kalina Sztjepan 5, Haudek Jovan 2, Rottl Péter 2.

**Összesen: 7294.— dinár.**

**OLÁH MÁTYÁS (CSANTAVIR) GYÜJTÉSE:**

Fehér János 140, Berényi Sándor 100, Lipostyák József 100, ing. Németh Lajos 100, Oláh Mátyás 100, Tóth Bági Pál 100, özv. Nagy Károlyné 10, Hátár Vilmos 50, Keceli M. Péter 10, Kuczor János 20, Rác János 20, Kuczor András 50, Tomik Imre 50, Gere István 50, Kocsis Ferenc 50, Rencsár János 10, Neuman Izrael 50, Fehér Terézke 10, Dr. Bikár Milán 50, Vörös József 20, Kucsera Atilla 20, Patócs Orbán 20, Obráth Vilmos 100, Csantaviri Ipartestület 100, Basics Ferenc 50, Bakurek Ferenc 20, Bakurek József 20, Tóth Bági István 50, Simon Sándor 20, Riegel József 50, ifj. Pintér János 20, Pinter Ferenc 20, Szabó Lukácsné 20, Csetvei Ferenc 20, Bazsó Antal 50, Tóth Bági József 100, Kozma Imre 20, Vörös Illés 50, Béres István 30, Kis Csepreghy Ignác 20, Oláh Péter 100, Pálics János 100, Vörös Pálics Anna 100, Vörös Antal 50, Molnár Béláné 20, Losonec Ferenc 30.

**Összesen: 2290.— dinár.**

**A CSANTAVIRI IPAROSDALÁRDA GYÜJTÉSE:**

Iparosdalárda 500, Rajmond Péter 100, Tóth Bági Ferenc 50, Palkovics Lajos 20, Gergely Lajos 100, Barna Antal 20, Molnár Ernő 100, Kis Lajos 50, Szakács Sándor 20, Hajagos Gábor 5, Begyik Antal 5, ifj. Begyik Antal 5, Szlávnics Gyuszi 10, Pálics Mihály 100, Gáspár Jenő 50, Oláh Mátyás 50, Palotai István 40, Juhász Sándor 20, Benkó György 20, ifj. Kozma Mátyás 10, Földi Imre 10, Hatala József 5, Horváth Boldizsár 5, Pálics László 20.

**Összesen: 1315.— dinár.**

**A RÓMAI KATOLIKUS PLÉBANIA HIVATAL (HORGOS) GYÜJTÉSE:**

Molnár László 200, Kovács János méhéssz 20, Makra Andrásné 25, Györfi Sándorné 25, Kusch Berta 30, Agoston István 50, Csoré Ferenc 100, Erdélyi Rozália 50, özv. Baté Mihályné 10, Baté Mihály Kovács 10, özv. Törteli Pálné 20, Tóth G. József 20.

**Összesen: 560.— dinár.**

**SITTNER JOZSEF (NOVIBECSEJ) MÁSODIK GYÜJTÉSE:**

Vajda Franya 50, Réh Vilmos 10, Saróndi István 30, Erdélyi Károly 20, Starin Anton 50, ifj. Jankovics Jenő 20, Kis és Uborka 100, Ambrus Artur főesperes 100, Rigó László 50, Fejes János (Vranyevó) 50, Schröder Ferenc 10, Weisz Imre 50, Patócs Rózsa 30, Schweitzer József 100, Pálinkás András 20, Szaniszló József 20, Kovács Istvánné 100, özv. Schneider Vendelné 50, Oláh Ferenc 30, ifj. Balogh István 10, Dr. Knoll Géza plébános (Vranyevó) 100, Farkas Géza 10, Szénási József 6, Szőnyi Sándor (bereg) 50, Molnár János 30, Benkóczy István 5, Soós István 4, Jáger József 10, Török István 10, Witz Béla 2, Kovács József 5, Kovács István pincér 50, Lutka Imre 5, Havedics István 5, Sári Ferenc 4, Klar Julianna emlékére 40,50, Lukáts Béla 10, özv. Gomba Györgyné (Vranyevó) 20, özv. Horváth Jánosné (Vranyevó) 15, Sztojanovics Béla 5, Kiss Károly 50, Kovács Testvérek 50, Kollár István 20, Szűcs Károly 10, Jágr Lajos katoná 2, Farkas András 1, Drapos György 10, Vargáné Kurunczi Mária (Vranyevó) 100.

**Összesen: 1529.50 dinár.**

**RICZA MÁTÉ (ADA) GYÜJTÉSE:**

Ricza Máté asztalos 50, Spitzer Sándor asztalos 10, Sinka Gábor asztalos 10, Tóth Imre asztalos 10, Joó Ferenc asztalos 10, Gölöncsér János asztalos 10, Balassa Katalin 5, Kalmár Ilona 5, özv. Kelemen Andrásné 10, özv. Kovács Györgyné 10, Kaszás András szabó 20, Fehér Mihály 5, ifj. Nagy Bali Ferenc 5, Gaál Péter 20, Szabados Károly 5, Vojacek Mihály 20, Szomorú Antal 10, Horváth András 10, Szügyi Lajos 12, Koncsik Dávid 10, Bíró Ferenc 1, Vurincsik András 5, Teleki András 5, Péter Károly 5, Resoczki János 4, Kovács Káli Vince 20, Valihorai Károly 10, Katona Antal 20, Laták Antal 10, Pergel István 10, Dudás és Szabados 100, Török János 20, Kocsis Jakab 40, Adai Iparos Olvasó Egylet 200, Jets Antal 40, Girizd István 50, Miklós N. 2, Csányi Ferenc 50, Nagy László 30, Csuzdi Sándor 20, Mészáros Kálmán 30, Nádoba Géza 20, Tóth Lajos 10, Hollós János 10, Huszágh Antal 5, Kelemen Imre 5, Zombori András 5, Tóth Kálmár 10, Laták Béla 20, N. N. 3.

**Összesen: 1012.— dinár.**

**FÖLDI KÁROLYNÉ (HORGOS) GYÜJTÉSE:**

Pálinkás Ferenc 70, Szekeres Jolán 25, Ókrós Antal 2, Reiss Adám 10, Bíró Antal 2, Erdélyi Mihály 10, Mányi Etelka 50, Gárgyán Juliska 25, Gelefa Istvánné 20, Erdélyi István 20, Fehér János 10, Szalma István 20, Sárkány Pálné 10, Császár Antalné 50.

Orosz Ferencné 50, Farkas András 50, Szalai Ferenc 20, Erdélyi Emil 5, Boka Mátyás 10, Vanger István 50, Hauk István 50, Abraham Mihály 20, Orosz József 20, Makra Vince 20, Urbán Balázs 50, Huzsvár Dezső 50, Tornai János 80, Földi Károlyné 50, Öten névtelenül 50, mindannyian paprikafeldolgozók.

**Összesen: 899.— dinár.**

**Április 26-án összesen 394.447.50 din.**

\*) Lapzárta után adakozók névsorát holnapi számunkban közöljük.

**ÜZENETEK**

(Ebben a rovatban díjtalanul közöljük az árvízkarosultak kívánságait, üzeneteit s általában az árvízzel kapcsolatos magántermészetű híreket.)

A noviszádi árvízkarosultak gyermekei közül többen önállóan helyezkedtek el noviszádi, vagy vidéki családoknál, s minthogy jól bánnak velük, tartózkodási helyüket szüleiknek sem árulják el, mert attól tartanak, hogy rosszabb sorsa jutnak. Több olyan gyermek is más családokhoz költözött, aki egyáltalán nem árvízkarosult, hanem megszökött hazulról. A szülők kéri a családokat, melyeknél ilyen gyerekek vannak, jelentsék a Reggeli Újság szerkesztőségében, mert az ilyen rendezetlen állapotból nagy kár származhatik a gyerekek tanulmányára, jövőjére, a szülőkre, de a vendéglátókra is.

A Kralya Petra II. ucca 269 számú házban egy árvízi menekülésből származó koca van, amelyet igazolt tulajdonosa átvehet.

Árvízkarosult asszonyt keresek bejárónőnek. Lukács, Petra Zrinyszkog 5 szám.

Noviszádi árvízkarosult család ezután mond köszönetet Farkas Pál csurugi földbirtokosnak es nejének, akik felsegélyezésükre 1300 dinárt adtak.

Lehoczky Mihály noviszádi árvízkarosult fodrász ezután is hálás köszönetet mond rokonainak, Dognár Lajosnak es feleségének, akik Bácsopolán és Vikor Jánosnak es feleségének, akik Mol-Gunarason magukhoz vették két kislányát.

Tiz-tizenkét éves római katolikus árva leánykát örökbe fogadna vidéki család. A leány jövőjéről gondoskodnak. Erdekklőőknek bővebb felvilágosítással szolgál a Reggeli Újság szerkesztősége.

Puskás Ferencnek levele van szerkesztőségünkben. A levelet a Reggeli Újságban közzölt felhívására írta leánykájuk vendéglátója Erős Ferenc. Közli, hogy Gizike es nővére is nagyon jól vannak, sokat játszanak, rádióznak, iskolába is járnak. Vasárnapra odavárják szüleiket látogatóba. A levél szerkesztőségünkben átvehető.

Özv. Dabosi Mihályné volt Bácska-uccai lakost kéri komája Trombitás János Málligysról, hogy közölje vele a címét.

Papp Etuska, aki a Jana Kopitara 41 szám alatt lakott, jelentkezéik szerkesztőségünkben, levél érkezett címére.

Molnár Pál tegnap átvette szerkesztőségünkben a címére érkezett levelet.

**A BÁZELI DOLGOZÓ NŐK TILTAKOZNAK A CIMTÁRBÓL VALÓ KIHAGYÁSUK ELLEN**

E sérelemnek orvoslása vegett Ajánlom nekik: éljenek panasszal! Majd elbírálja azt a Népszövetség, Mint illetékes legfrőbb sóhivatal.

FANYAR TOBIÁS

## Gazdasági szakembereket kell a községek élére állítani

— írja a horvát parasztpárt hivatalos lapja

Zágrebből jelentik: A Szeljacski Dom, a horvát parasztpárt hivatalos lapja legújabb számának vezércikkében a horvátbánsági községi választások kérdésével foglalkozik. Tomascics Lyudevít volt képviselő azt írja, hogy

a most kiírt községi választásoknak nincs politikai jelentőségük.

A választásoknak az a céljuk, hogy lehetőleg a legrátermettebb emberek kezébe kerüljön a községek vezetése. Ezért arra kell törekedni, hogy

ne politikusokat, hanem kiváló gazdasági szakembereket ültessenek a község házára.

A horvát parasztpártnak az a nézete, hogy leghelyesebb, ha a Goszpodarszka Szloga helyi megbízottait mindenütt beválasztják a községi vezetőségbe.

A Nova Rijecs, a zágrebi független demokraták lapja követeli, hogy

a Horvát bánságban minél előbb tartsák meg a városi választásokat.

## Szófia és Beograd együttműködése igen sokat jelentene

Bolgár képviselő cikke a jugoszláv-bolgár viszonyról

Szófiából jelentik az Avala: Janev Sztotir bolgár képviselő a Dnes című félhivatalos bolgár lapba cikket írt, amely többek között megállapítja, hogy a bolgár újságírók legutóbbi beográdi látogatása nagy érdeklődést keltett Jugoszláviában és Bulgáriában egyaránt. A két ország sajtója — írja Janev — megszünt a szomszédok közti gyújtogatás eszköze lenni. A jugoszláv-bolgár viszony a két állam feletti tényezőinek kezében van és megfelel a közvélemény békeszeretetének. Mind Beogradban, mind Szófiában felismerték, hogy a legutóbbi öt-hat év alatt a légkör Beograd és Szófia között érezhetően megenyhült. Beogradban és Szófiában egyaránt ismerik a szerbek és bolgárok hősi szellemét és tudják, hogy semlegességük lebombolása elkerülhetetlenül ellenállásukba ütöknék. De nem mindenki érti meg, micsoda történelmi nyereség volna a Balkán számára, ha a szerbek és bolgárok minden balkáni kérdésben kiegyenlítőnek állásponjtjukat. Rendkívül sokat jelentene, ha Beograd és Szófia vállaltva működnek együtt.

— A bolgár és jugoszláv közvélemény képviselőinek kötelessége támogatni minden olyan törekvést, amelynek célja valódi és tartós megegyezés Beograd és Szófia között, amelyről Cvetkovics és Macek miniszterek is beszéltek. Ezt a megegyezést őszintén kívánják Szófiában is és nem emelhet ellene kifogást Róma, Páris, London és Moszkva sem. A cikk azzal a megállapítással végződik, hogy Sztoliov beográdi bolgár követre fontos feladat vár, amelynek kedvező előfeltételei mind Beogradban, mind Szófiában megvannak.

# Megnyílt a Budapesti Nemzetközi Vásár

Horthy kormányzót a jugoszláv csarnokban Andresz miniszter fogadta

Budapestről jelentik: Péntek délután ünnepélyes keretek között nyitotta meg Horthy kormányzó a 35. nemzetközi vásárt. A kormányzó gépkocsija 10 órakor érkezett a vásár területére, ahol Varga József kereskedelmi miniszter fogadta. Az emelvény előtt Szendy polgármester mondott üdvözlő beszédet, majd tábori postagalambok szálltak fel és indultak el a felvidéki és más magyar városok felé.

Horthy kormányzó első utja az olasz csarnokhoz vezetett, ahol az olasz követ üdvözölte. Majd a jugoszláv csarnok következett, ahol Andresz kereskedelmi miniszter és a jugoszláv követ fogadta és kalauzolta. Ezután a török csarnok került sorra, majd a magyar kormányzó a svájci, brazilai és szlovákiai csarnokok megtekintése után a magyar kiállítók csarnokait látogatta meg.

VACSORA DR. ANDRESZ TISZTELETÉRE

Budapestről jelentik: Dr. Varga József kereskedelmi miniszter csütörtök este 9 órakor a dunaparti »Ritz«-szállodában ünnepi vacsorát

adott dr. Andresz Iván jugoszláv kereskedelmi miniszter tiszteletére. A vacsorán dr. Andresz és dr. Varga minisztereken, valamint feleségeiken kívül résztvett gróf Csáky István külügyminiszter, gróf Teleki Mihály földművelési miniszter és felesége, Karaffiáth Jenő dr., Budapest főpolgármestere, volt miniszter, báró Láng Boldizsár, a jugoszláv-magyar kamara elnöke, Kállay volt miniszter, a jugoszláv-magyar társaság elnöke, dr. Fabinyi Tihamér volt pénzügyminiszter, dr. Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter, báróházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, Rasics Szvetozár budapesti jugoszláv követ és felesége, dr. Mihajlovics Dragoszláv, a külkereskedelmi intézet osztályfőnöke, a magyar kereskedelmi minisztérium főtisztviselői és a jugoszláv delegáció tagjai.

A rendkívül szívélyes hangulatban lefolyt vacsora után dr. Andresz kereskedelmi miniszter hosszú ideig a legbarátságosabb hangon beszélgetett gróf Csáky István magyar külügyminiszterrel és dr. Varga József kereskedelmi miniszterrel.

## Mutasd az állad és a szád, - megmondom ki vagy

Nem a testforma szabja meg a jellemet, hanem jellem a testformát

(London, április.) Próbáljunk csak egy nehéz asztalt fölemelni a helyéből. Ha sikerül a mutatványt fél kézzel is elvégeznünk, szabad kezünkkel simogassuk végig az állunkat. Rögtön érezzük, hogy az erőfeszítéstől állunk előreengrott, a bőr keményen megfeszül rajta és ajkunkat összeszorítottuk. Ez az önkísérelt pillanatok alatt bárkit meggyőzhet róla, hogy

az áll formája és az energia felhalmozása között szoros összefüggés van.

Megcsinálhatjuk az ellenpróbát is. Nézzünk a tükörbe, amikor fáradtak, kimerültek vagyunk. Szájunk nyitva van, az alsóajak elernyed és az áll hátrahúzódik, így lesz az előreugró áll a tetterő, az energia kifejezője, a lapos, lecsapott áll az akaratnélküliségé, a határozatlanságé.

Eddig azt hitték a fizionómusok, hogy ezek olyan adottságok, amelyekkel a világra jövünk. Hogy akinek előreugró áll van, az már eleve elszánt, bátor ember és akinek rövid, kis áll van, az gyöngé és tehetetlen. Vagyis hogy az előreugró áll már előre felhitelezi az energiát, míg a hátrahúzó-dó a tanácsatlanságot és habozást. Pedig a dolog, amit most újabb kísérletekből kiderült, éppen megfordítva áll.

Nem azért vagyunk határozottak, mert az állunk határozott, hanem azért határozott az állunk, mert mi vagyunk

határozottak.

Állunk, koponyánk, csontozatunk, egész testformánk azért olyan, amilyen, mert mi neveltük olyanná, nem pedig azért, mert így születünk és ez szabta meg lelki tulajdonságainkat.

Sokáig éltünk abban a tévhitben, hogy az »arcjáték« csak a lágy részeket és izmokat mozgatja meg. Nem. A csontozat is változik, még felnőtt korban is, aszerint, hogy energiánk vagy energiátlan-ságunk milyen arcjátékhöz szoktatta.

Ha sokszor vagyunk elszántak és sokszor kell erőnket megfeszítenünk, állunk végül is előre fog ugrani, még ha lapos állal születünk is és viszont.

Mutasd meg tehát az álladat és megmondom, ki vagy.

A jól átmodellált áll, a tettek emberét jellemzi.

A kis rövidállu ember egyszer ezt akarja, másszor azt, mindig új tervek foglalkoztatják, mindig másba fognak és végül rendszeresen nem viszik semmire. Egész életükre? Hála Istennek, most már tisztában vagyunk vele, hogy nem. Az életviszonyok, a jellem befolyásolják és alakítják a profilt és épp úgy nem merevítik állandóvá, mint ahogy lelki és jellembeli tulajdonságaink is változásoknak vannak alávetve...

Eppen így van a szájjal is.

Az emberek szája árulja el leginkább belső életüket.

Az ajkak, még ha hallgatunk is,

állandó mozgásban és változásban vannak. Szavak nélkül is elmondják, mi megy végbe bennünk. Így tudjuk, hogy a vastag, husos ajkak a vágyak emberére jellemzőek. A felvett, kifehélt ajkak arra az emberre, aki fogékony az élet és a külvilág benyomásai iránt.

Ezek az egyének kívül keresik a boldogságot, felolvadnak a realitásokban és mindig a környezet hatása alatt állnak. A keskeny, összeszorított ajkúak, az »álmódó szájuak«, befelé tekintenek és a lelkiükben keresik a gyönyört és élvezetet.

A szájforma sem tartozik azok közé a vonások közé, amelyekkel a világra jövünk. Ha vágyakozunk ha sokszor és állandóan a külvilágtól várjuk boldogságunkat, magától fog szájunk kifele fordulni. Ha sokszor kell lemondanunk valamiről, amit szeretnénk akkor magától, fog alsó ajkunk befelé görbülni. Figyeljük csak meg a kisgyermeket.

Ha a gyerek nem kap meg valamint, amit nagyon szeretne, alsó ajkát begörbíti, mielőtt kitörne a könnyzáró. Ha hozzászoktunk, hogy érzéketlenek legyünk a sorscsapásokkal szemben, éppen ellenkezőleg, felső ajkunkat huzzuk be és az alsót domborítjuk kifelé. Ez adja meg az életbölcselek keserűsét, világfájdalmas arckifejezését, azt a sztoikus nyugalmat, amely már mesziről elárulja, hogy lám, ez az ember nem vesz részt a körülötte nyüzsgő hangyaboly hiábavaló tülekedésében.

A lélek embereinek keskeny, összeszorított szájuk van:

ezek nem hagyják lelki kincseiket a külvilág prédájául esni. Ez az önuralom és energia szimbóluma, akár az előreugró áll. Itt megint csak az önkísérelt utalhatunk: ha felemeljük a nehéz asztalt vagy ha megfeszített munkát végzünk, összeszorítjuk ajkunkat. Az »össze harapott ajak« annyit jelent, mint energikusan ellenállni és küzdeni. Ha sokszor csináljuk, megmarad ez a vonás, letörő hetetlenül.

Igy áruljuk el legtitkosabb önmagunkat embertársaink előtt, — akkor is ha hallgatunk.

B. T.

## Vakbélműtét — a rádióban

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban lévő »K. O. I. Mutual« rádióállomás nagyon különleges helyszíni közvetítést adott a Kings Country Harboview kórház műtőterméből. A közvetítés abból állott, hogy

egy vakbéloperáció lefolyását hallgatták a hallgatók.

Maga az operáció ugyan természetesen nem volt hallható, de az operációt végző orvos és asszisztens magyarázata igen. A műtét befejező szakában azután, amikor már a sebet varrták, a beteg értesítette a rádióhallgatókat a szavakkal: »Semmi fájdalmat nem érzek...« Majd az orvoshoz szölt: »Köszönöm, doktor...«

Reggeli Ujság a magyarság napilapja

# Évi 1.300.000 dinárt költ ruhára a világ legelegánsabb asszonya

(London, április.) A párizsi szabónok minden tavasszal összeállítják a világ tíz legelegánsabb dámajának ranglistáját. Ebben a listában természetesen csak azok a hölgyek szerepelnek, akiknek módjukban van sok-sok százezer frankot költeni ruházkodásra. Az idén Mme Antenor Patino, Bolívia londoni követének felesége, egy született Bourbon hercegnő nyerte el a pálmát.

A windsori hercegnő a negyedik helyre került és a Budapesten is sokszor megfordult Gilbert Millernét tüntette ki a zsűri a hatodik helyvel. Hangoztatták a szakértők, hogy nem az anyagi szempontokat nézték a pontozásnál, mert hiszen Mme Patino tavaly mindössze 25.000 dollárt, azaz körülbelül 1.300.000 dinárt költött toalettekre. Ezzel szemben akadtak a listán olyanok is, akik

ennek a kétszeresét adták ki ruházkodásra.

Mme Patino 162 cm magas, 28 esztendő, barna hölgy, két gyermek anyja. Ötvenhárom kiló. „Győzelme” után Párisból visszaérkezett Londonba.

Két gyermekemet hoztam magammal, Máriát és Izabellát. — mondotta a hercegnő — meg lehetesen viszontagságos körülmények között. Ugyanis az utolsó percben megtagadták a nőrsz beutazási engedélyét, annak ellenére, hogy a férjem akreditált londoni diplomata.

Áttérve a ruhakérdésre, a követné tagadta a szabónoknak azt az állítását, hogy tavalyi ruhazámára 25.000 dollárt tett ki.

Azt hiszik, hogyha az ember felvesz egy ruhát, az feltétlen új toalett. Ez nem igaz.

magam is nagyon sokszor viselek átalakított ruhákat.

Elmondotta, hogy kedvenc színe a fekete. Most is csupán három hétre jött Londonba és három estélyi ruhát hozott magával, két feketét és egy sárgát.

Öltözködéséről így nyilatkozott:

— Még lánykoromban rájöttem arra, hogy nekem az egyszerű színek, egyszerű vonalak állnak jól. Nem hagyom magam rábeszélni a szabónok által ennek az ellenkezőjére. Mindent Párisban csináltatok, mert mégis csak az a divat központja, de néhány tavaszi holmit az idén Londonban fogok beszerezni, így elsősorban hét kosztümöt, amelyet férfiszabónál rendeltek meg. Az egyik sötétszürke, a másik pedig ciklámen színű.

Arra a kérdésre, hogy mi az elegancia három szabálya, a világ legjobban öltözött dámaja így válaszolt:

1. Egyszerűség.
2. Harmónia.
3. Stílus.

Meg is magyarázta ezt a három közhelyet, még pedig a következőképpen:

— Az egyszerűség azt jelenti, hogy sohasem szabad feltűnő holmit hordani. Még ha díszit is ben-

nünket, bizonyára akadnak olyanok, akiknek nem fog tejszenni. Ezzel szemben az egyszerű vonalak és egyszerű anyagok mindig általános sikert jelentenek. Harmónia alatt azt képzelem, hogy a cipőnek, harisnyának, a retikülnek mindig összhangban kell lenni a

ruhával. Egy felesleges ékszer is elronthatja a hatást. Végül ami a stílust illeti, mindig a helynek megfelelő ruhát kell hordani. Nincs bosszantóbb, mint amikor valaki „tulöltözködik”.

Mme Patinónak híres ékszer-gyűjteménye van, de nevezetes drágaköveit csak este szokta viselni. Arra az utolsó kérdésre, hogy mi okoz az életben neki legtöbb örömet, mosolyogva így válaszolt:

— Semmiesetre sem a rongyok, hanem a gyermekeim.

## Németország és a szövetségesek flottája

Újév óta 28 új tengeralattjárót építenek a németek

Egy tengerészeti szaklapban a hadbanálló felek haditengerészeti flottájáról érdekes kimutatás jelent meg. A kimutatás szerint a német flotta a következő egységekből áll:

- PANCELOS CIRKALÓK:**
- Bismarck, vízrebocsátották 1939 február 14-én, 35.000 tonna, még nem lépett szolgálatba.
  - Tirpitz, 1939-ben bocsátották vízre, 35.000 tonna, még nem lépett szolgálatba.
  - Scharnhorst, 1936 október 5. 26.000 tonna. Szolgálatban.
  - Gneisenau, 1936 december 8. 26.000 tonna. Szolgálatban.

- ZSEBCIRKALÓK:**
- Lützow (volt Deutschland), 1931 május 19. 10.000 tonna. Szolgálatban.
  - Admiral Scheer, 1933 április 1. 10.000 tonna. Szolgálatban.

- REPÜLŐGÉP-ANYAHAJÓ:**
- Graf Zeppelin, 1938 december 8. 19.250 tonna. Most áll befejezés előtt.

- CIRKALÓK:**
- Admiral Hipper, 1937 február 6. 10.000 tonna. Szolgálatban.
  - Bücher, 1937 június 8. 10.000 tonna. Szolgálatban.
  - Prinz Eugen, 1938 augusztus 22. 10.900 tonna. Szolgálatban.
  - Seydlitz, 1939 január 10. 10.000 tonna. Befejezés alatt.
  - Lützow, 1939 július 1. 10.000 tonna. Befejezés alatt.

- KÖNNYŰ CIRKALÓK:**
- M. 1937-ben vették munkába, 8000 tonna, befejezés előtt.
  - N. 1938-ban vették munkába, 8000 tonna. Befejezés előtt.
  - Nürnberg, 1934 december 8. 6000 tonna. Szolgálatban.

- Leipzig, 1929 október 18. 6000 tonna. Szolgálatban.
- Königsberg, 1927 március 26. 6000 tonna. Szolgálatban.
- Karlsruhe, 1927 augusztus 20. 6000 tonna. Szolgálatban.
- Köln, 1928 május 23. 6000 tonna. Szolgálatban.
- Eriden, 1925 január 7. 5400 tonna. Szolgálatban.

- TORPEDÓROMBOLÓK:**
- Tizennégy darab a Raeder-osztályból. (25.254 tonna.) Szolgálatban.
  - Tizenhat darab a Maas-osztályból.

- TORPEDÓZOK:**
- Harminc darab a T-osztályból. (18.000 tonna.) Szolgálatban.
  - Hat darab az Illis-osztályból. (4800 tonna.) Szolgálatban.
  - Hat darab a MÖWE-osztályból. (4800 tonna.) Szolgálatban.

- TENGERALATTJÁRÓK:**
- A háború kezdetén a következő tengeralattjárók voltak Németországban:

- Tizenöt darab óceánjáró tengeralattjáró.
- Huszonnégy darab nagy tengeri U-Boot.
- Harminkét darab parti tengeralattjáró.
- Huszonkét darab könnyű torpedóvető gyorshajó.

1940 január 1-én munkába vettek huszonnyolc darab tengeralattjárót. Németország tengeralattjáróinak felét 1940 január 1-ig elsüllyesztették. Azóta tíz új tengeralattjáró lépett szolgálatba, úgyhogy januártól kezdve Németország mintegy 45 tengeralattjáróval rendelkezett.

### A szövetségesek flottája

	Franciaország		Anglia	
	Darabsz.	Tonna	Darabsz.	Tonna
Páncélos:	5	10.945	11	337.600
Csatahajó:	—	—	3	106.000
Vonalhajó:	2	26.500	—	—
Repülőgépanyahajó:	1	22.146	6	122.900
Nehéz cirkáló:	7	70.000	15	180.000
Könnyű cirkáló:	11	79.829	73	475.386
Torpedórombolók és rombolók:	36	39.392	188	258.010
Torpedózók:	50	63.704	—	—
Tengeralattjárók:	101	107.708	72	72.495

A szövetségesek hajóhadának tonna irtartalma meghaladja a 2.100.000 tonnát. Megjegyzendő, hogy ebben a kimutatásban nem

szerepel öt darab 35.000 tonnás »King George V.« típusú csatahajó, amelyek csak a közeli napokban lépnek szolgálatba.

## HIREK

MELEG IDŐ

Tegnap Jugoszlávia nyugati és déli részén derűs, keleti részén borús volt az idő. Csapadék csak a hegyvidékeken jelentkezett.

Várható időjárás: Továbbra is meleg, tulnyomórészt derült idő.

— **LÁNG BOLDIZSAR BARÓ DISZEBÉDJE ANDRESZ MINISZTER TISZTELETÉRE.** Mint az Avala Budapestről jelenti, péntek déli két órakor Láng Boldizsár báró, a magyar—jugoszláv társaság elnöke, díszbédet adott dr. Andrez Iván jugoszláv kereskedelmi miniszter tiszteletére. Délután öt órakor dr. Andrez Varga József magyar kereskedelmi miniszter látogatását fogadta, fél hatkor pedig megkoszoruza az Ismeretlen Katona sirját. Délután 6 órakor a magyar—jugoszláv gazdasági kamara a Ritz-szállóban teát adott dr. Andrez Iván tiszteletére.

— **Beograd város új alelnöke.** Beogradból jelentik: A belügyminiszter Kosztics Lázár mérnököt, beográdi városi képviselőtestületi tagot és Nédics Bozsidar városi képviselőtestületi tagot Beograd alelnökévé nevezte ki. Kosztics mérnök a JRZ-párt tagja. Nédics Bozsidart 1938-ban a JRZ listáján képviselővé választották.

— **Lopások Noviszádon.** Kutyanski Danilo noviszádi mérnök jelentette a rendőrségen, hogy a Mária-körut 15. szám alatt levő palotája padlásáról ismeretlen tettes ellopott három télikabátot. — Mirkovics Momesilo szuboticei járásbírói tisztviselő csütörtökön Noviszádon járt és a vasúti pályaudvaron ismeretlen tettes ellopott a felöltőjét. — A rendőrség letartóztatta Nedeljkovics Ilija gázgyári munkást, aki több zsákot lopott.

### Irodánkat

KRUPEZEVICEVA UL. I. EM. Labor-palota) helyeztük át.

### „JUGOSLAVIJA“

általános biztosító társaság vezérigénksége  
SUBOTICA  
Telefon 303

— **Javítják a paliesi villamosvonalat.** A szuboticei villanytelep a kedvező időjárás beálltával megkezdte a paliesi villamosvonal megjavítását. A javítási munkálatokra már a legnagyobb szükség volt, mert a sínek alapépítménye a javítás nélküli évtizedes használatban annyira megrongálódott, hogy állandóan a kisiklások veszélyével kellett számolni a közlekedésben. Decemberben egymásután többször is kisiklott a villamos, nagyobb szerencsétlenség azonban a villanytelep szerencséjére nem történt. A város lakossága, különösen a paliesiak nagy örömmel vették tudomásul, hogy a javításokkal végre biztonságosabb lesz a paliesi közlekedés.

— **Tűz Szrbobránban.** Gavanszki Toso szrbobráni földbirtokos tanyáján tűz volt, elégett egy szalmakazal. A gyorsan előhívott tűzoltóknak sikerült megakadályozni a tűz terjedését.

## Fogadás a beográdi magyar követségen

Cvetkovic Dragisa miniszterelnök csütörtökön délután tekintette meg a magyar képviseletet, ahol Becker Lili kalauzolta. A miniszterelnök Glatz Oszkár és Hubay András egy képét megvette.

Csütörtök este báró Bakách-Besseney György magyar követ fogadást rendezett a követség pafotájában Makszimovics Bozsidar közoktatásügyi miniszter és dr. Hász Aladár magyar közoktatásügyi államtitkár tiszteletére. A fogadásra száznál több előkelőség kapott meghívást, a Jugoszláv társadalmi, kulturális és politikai élet kiválóságai közül, ezenkívül a kiállításra megjelent festőművészek is ott voltak a fogadáson.

— Martonosi hírek. A község előjárósága szigorúan megtiltotta a járdákon való kerékpározást. — A község képviselőtestülete 30-án, kedden reggel 8 órai kezdettel közgyűlést tart. A napirenden kisebb jelentőségű ügyek szerepelnek. — A Borac sportegylet műkedvelőegyesülete megkezdte a pünkösdkor színrekerülő Molnár Ferenc Doktor című színművének próbáit. Negyeli György irányításával. Az előadás iránt már is igen nagy az érdeklődés. — Özv. Holló Józsefné Kerkuska Rozália 80 éves korában meghalt.

— Bácsopolai hírek. Csütörtökön reggel 8 órakor özv. Csifcsák Ferencné téglagyáros becei uti lakásának udvarán kigyulladt egy kazal szalma. A tüzoltóság azonnal kivonult és lokalizálta a tüzet, amelyet minden valószínűség szerint játszódozó gyermekek idéztek elő. — Árak a csütörtöki hétfőnapon: buza 240, kukorica 190, burgonya 150 dinár, kövér kacska 11, kövér sertés 9—10, tyúk 13 dinár kilónként, túró 5, vaj 24 dinár kilónként, tojás 65 para darabonként. — A Katolikus Körben vasárnap délután 3 órai kezdettel lesz az áprilisi havi ingyenes kulturdélután, amelynek keretében a Kerékpáros Egyesület műkedvelői előadják Farkas Imre „Iglói diákok” című négyfelvonásos diáktörténetét. A Katolikus Kör vezetősége ezután is felkéri tagjait, hogy az előadás minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az előadás megtekintése díjtalan.

## „ELITE” kávéház

(szemben a főpostával)  
május elsejétől kezdve **Zsiga Ernő**  
muzsikál

— Debelyácsai hírek. Joanovics Gyuró néh. Joanovics Szima debelyácsai gyógyszerész fia a zágrébi egyetemen gyógyszerész oklevelet nyert. — A Spárta SK vasárnap a beográdi Mitics SK I. osztályu csapatát látja vendégül barátságos mérkőzésre. — A pancsevői és debelyácsai kovácsok és bognárok az Ipartestületben közös értekezletet tartottak, amelynek keretében megállapodtak, hogy a jövőben közös árnyék alapján fognak munkát vállalni és készítményeiket értékesíteni. — A debelyácsai Ipartestület vezetősége az Adamovics-telepi árvízkarosultak javára 2005 dináros adományt gyűjtött össze tagjai körében.

## A tüsszentés

A tüsszentésről ma már mindenki tudja, hogy veszedelmes jelenség, mert leginkább ez terjeszti a náthát. Ellenben az emberiség nagy része ös-idők óta az egészség jelének és jó ömennek tartotta a tüsszentést. Amíg ugyanis az európaiak nem minden gyanakvás nélkül »Egészségire!« kívánják a tüsszentést az illetőnek, addig a zuluakatterek ilyenkor azt mondják: »Dicsőítsük az Istent!« A Samoa-szigetek lakói így kiáltanak fel: »Éljünk!« Az amakozasz-ok felkátása így hangzik: »Upixo!« A pápuák pedig minden tüsszentés után megcsókolják a földet. A kalabári benszülöttek felkiáltása ez: »Távozz föllem!« A tongák pedig a tüsszentésre valóssággal fejevesztesen me-nekülnek. Hogy a tüsszentéskor való felkiáltás honnan ered, azt bizony bajos pontosan megállapítanunk. A »Gazetta di Venezia« cikke szerint már a görögök is ezzel a kiáltással köszöntötték a tüsszentő embertársukat: »Zeus segítsen meg!«

A görög legenda szerint, amikor Prometheus lelopta az égből a tüzet, nagy tartályban hozta magával s így közelített az első emberhez, aki csak az imént kelt ki a föld porából. Az ember elüsszentette magát, mire Prometheus ijedtében kilocsantott egy adagot a tűzből. Már éppen nagydühösen neki akart menni az embernek, amikor az egy újabb, hatalmasabb tüsszentésben tört ki. Erre aztán Prometheus haragja is megenyhült, mert égi jelet látott az ember tüsszentésében. Állítólag előlött való örömeiben szokta meg az ember, hogy embertársát minden tüsszentés után üdvözlje. Arisztotelesz így írt a tüsszentésről: »Az emberek azért köszöntik egymást minden tüsszentéskor, mert ezzel akarják kimutatni, hogy tisztelik az embertársuk agyát, a lélek és a jó érzület fészket. Ebből azonban még nem következik, hogy a tüsszentésnek is az agy a fészke...« A rómaiaknál Tiberius császár egyenesen megkövetelte, hogy valahányszor a nyilvánosság előtt rájött a tüsszentés, ünnepélyesen üdvözlődjék őt. A római babona szerint a dél és éjféli közötti tüsszentés jó előjelenek számított, viszont rossznak, ha éjjel és dél között tüsszentett az ember.

— Felakasztotta magát egy fiatal szentái gazdálkodó. Szentáról jelentik: Tegnap reggel tragikus öngyilkosság történt Szentán. Eszes Istenc Vince 36 éves gazdálkodó a hajnali órákban házában udvarán, a kocsiszínből egy gerendára felakasztotta magát és mire hozzátartozói észrevették, már halott volt. Az öngyilkosságot 7 órakor fedezték fel, azonnal értesítették a hatóságokat, ahonnan dr. Deutsch Mihály városi tisztviselő orvos és Brano-vaeski Danilo rendőrkapitány érkezett a helyszínre és megejtette a vizsgálatot. A holttest még a kötélen volt, lába alatt kisebb láda állt. Eszes Istenc Vince zsebében nem volt semmiféle írás, bucsulevelet sem hagyott hátra. Hozzátartozói elmondták, hogy jó egy évvel ezelőtt megütötte a szél és egyik oldalára megbénult. Gyakran hangzottatta az utóbbi időben, hogy már többé nem lesz ember és végez magával. A vizsgálat befejezése után a hatóságok megadták az engedélyt a temetésre.

— Szubotica város teherautót vásárol. Szubotica város vezetősége elhatározta, hogy teherautót vásárol. A versenytárgyalást csütörtökön délelőtt tartották meg, de nem döntöttek a vétel tekintetében, mert csak két eladó jelentkezett. A város most újabb versenytárgyalást írt ki.

— Bácspetrovoszelói hírek. Oszgyányi Géza tanító 35 évi tanítói működés után nyugalomba vonult. Oszgyányi Géza Kalocsán végzett s azonnal Petrovoszelóra került tanítóként. A minisztérium már az utódját is kinevezte. — A katonai ügyosztály a községi szolgák útján névre szóló meghívót küldött. Akik a vétives meghívót megkapták, május 2-án jelenjenek meg a község háza udvarán katonaszemlén. A szemle alkalmával megkapják a beosztásukat. A szemlére való megjelenés minden meghívottra kötelező. — Vörgies Sztóján aljegyzőhöz forduljanak felvilágosításért azok a szegényebb sorsú lakosok, akik Koviljácsa vagy Hidzsi fűrdőre szeretnének elmenni. A bántás is nyújt segítséget, hogy eljuthassanak a fenti fűrdőhelyekre, ha a lakbért és az ételmezést meg tudják fizetni.

— Vrbászi hírek. A csatorna véze Vrbásznál nagymértékben apadt, úgyhogy most már a víz az elöntött részekről teljesen visszavonult a mederbe. Vrbász határát a sok nedvesség eltünése után most szárazság fenyegeti, amennyiben a hirtelenlött nagy meleg a vetésekben máris kárt tett. A kertekben a zöldségfélék nagyon lassan fejlődnek, úgyhogy a piacon tavaszi újdonság még alig kapható. — A sztárvrbászi Sakklub sakkversenye most ért véget. A végeredmény a következő: Krautwurst Henrik 20 pont, Kuntz Frigyes 17 és fél pont, Lotz Jakab 15, Trizlics Alekszandar 14 pont.

— Nines többé világító-torony. Londonból jelentik: Megszűnt Nagy-britanniában egy romantikus foglalkozás: visszahívták az összes világító tornyok őreit. Ezután automatikus világító tornyok működnek. Kezelésüket a partról irányítják. A változásra egy repülőgépművelet adott okot. Német repülőgépek bombát dobtak le az egyik világító toronyra és az őrszemélyzet két tagja életét veszítette.

— Csökkentették a kanizsai pótdót. A pénzügyminisztérium helyt adott a kanizsai városi költségvetés ellen beérkezett felebbezéseknek és a költségvetést lényegesen csökkentette. A városi képviselőtestület eredetileg — mint ismeretes — 128 százalékos városi pótdót állapított meg. A pénzügyminisztérium számos kiadási tételt törölt, úgyhogy most a pótdó 89 százalékot tesz ki. Sumanec Zsivorád városelnök ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy törölték a kanizsai árvízkarosultak megsegítésére előirányzott 150.000 dinárt is és így a városnak nincs módjában segíteni az árvíz áldozatait. Elmarad az iskolák és a kórház tatarozása is.

— Varsóban eltüntetik a háboru nyomait. Varsóban megkezdtek a német-lengyel háború alatt készített lövészárkok és ütegállások eltüntetését. Nagy munkáscsapatokat vezényeltek ki, amelyek teljes erővel dolgoznak, hogy Varsó visszanyerje békés képét és a parkok ismét hozzáférhetővé váljanak a közönség számára.

— Málgyosi hírek. A vrbászi cukorgyár nagy teherautójának, illetve sofőrjének garázdkódása tartja nagy felháborodásban Málgyost. A teherautó szánt szándékkal elűtötte Hajas Péter 20 éves szabósegédét, úgyhogy Hajas belezuhan a nemzeti közli út melletti árokba. A sofőr és az autó többi utasa nagy vihogással tovább száguldott, majd mintegy 300 méterre az elgázolástól ugyancsak ráhajtott Fabó Pál kereskedőre, aki szintén az árokba repült. A garázda sofőr és társai ellen megtették a feljelentést. — A község már régóta henger-malom hiányát érzi. A lakosságnak a szomszédos községekbe kellett eddig vinni gabonájukat őröltetésre, ez azonban most néhány vállalkozó-szellemű, tehetős polgár akciója révén megszűnik. Többen elhatározták ugyanis, hogy hengermalom építenek, az elhatározást a tervek és tervrajzok kidolgozása követte és néhány nappal ezelőtt már meg is kezdődtek az építkezési munkálatok. Mivel a szükségesekek rendelkezésre állnak, bizonyosra veszik, hogy ez év augusztus elején már meg is kezdí működését a malom. Az építők elhatározták, hogy felépítés után szövetkezeti alapra térnek át, hogy a közszükségleti üzemenk a község minden lakosa hasznát lássa. Egy rész-jegy árát 50 dinárban állapították meg, hogy még a legszegényebbek is jegyez-hessenek s ily módon részesülhessenek a kedvezményekben. A liszt cserélési vámját 8%-ban állapították meg. Málgyoson bizakodással tekintenek az építő malom működése elé.

## KITOL

megával, ha cipőkrémje nem

## Idol

— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

— Véres házból Szuboticán. Csütörtökön este véres verekedés történt Szubotica külterületén, Radonovácson egy házból. Kreskovics Mária házában mulatságra gyűlt össze a környékbeli fiatalság és Tonkovics József 18 éves földmives összeverekedett Mérei Dezső 26 éves földmunkással. Tonkovics a dulakodás közben bicskát rántott és hasbaszarta ellenfelét, akit életveszélyes sérüléssel a kórházba szállították. A szurkálót a rendőrség őrizetbe vette. Méreit még nem hallgathatta ki a rendőrség, mert eszméletlenül fekszik a kórházban.

— Németek vándorlása. Berlinből jelentik: Az Oroszországhoz csatolt lengyel területekről egy most megjelent német statisztika szerint 130.000 német vándorolt vissza a birodalomba. A nagy népvándorlás során, amely részben vasuton, részben szekereken történt, huszonnyolc ember életét veszítette. A vasuton utazók fejenként 25 kilós csomagot vihettek magukkal, kivéve a családfejt, akinek 50 kilós csomagot engedélyeztek a hatóságok. A szekérkaravánok utasai 16 métermázsát vihettek magukkal. Az orosz területen maradt házak és földbirtokok árát a visszavándorlók utólag kapják majd meg.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál ígyünk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

— Itt a lakodalmos villamos! Szokatlan nászmenet vonult végig a napokban Berlin nyugati részében. A násznép egy felvirágozott villamoson foglalt helyet. Ezen a villamoson ment a jegyepár és a násznép is a templomba, minthogy a benzinnel való tákarékoskodás miatt nem akartak autót igénybevenni. Ez az új szokás más német városokban is követőkre talált s a násznép autók helyett villamoson vonul a templomba.

## Színház-Film

A noviszádi Katolikus  
Kör társasvacsorája  
az árvízkarosultak  
javára

A noviszádi Beltéri Katolikus Kör csütörtökön este a Katolikus Otthon nagytermében jólsikerült társasvacsorát rendezett, amelyen a Kör tagjain kívül sokan jelentek meg a táregyesületek részéről is, úgyhogy a jelenlévők száma megközelítette a kétszázat.

A megjelenteket Nagy Győző, a Katolikus Kör elnöke, nagyhatású beszéddel köszöntötte fel. Vázolta azt a pusztítást, amelyet az árvíz végzett a telep és ismertette az eddigi segélyakciókat, köszönetet mondva mindenkinek, aki ezekben — akár munkával, akár adománnyal — részt vett. Egyben felhívta a figyelmet arra, hogy a munka nagyobbik része még hátra van s kívánatos volna, ha minél többen csatlakoznának a telep újraépítésére létesült Házépítő és Onsegélyező Hitelszervezethez.

A vacsora a legjobb hangulatban a késő esti órákig tartott. Tiszta jövedelmet az árvízkarosultak javára fordítják. A vacsorához a zenét Kovács Imre vezetésével, a Kör házi zenekara nygien szó gáltatta.

Jótekönyvelő teaestélyt rendeztek Szomborban. A szombori Misszió egyesület nagyszerű teaestélyt rendezett a Magyar Olvasókör helyiségében. Az est sikerét emelték Waleth Stefania zongoraművész nő zenészei. Saját zeneszerzeményeit játszotta tanítványaival együtt zongorán, hegedűn és harmonikán. Az est tiszta jövedelmét az árvízkarosultak javára fordították.

Műsoros-est Bajmokon. A bajmoki cserkészegylet, az Iparosok és Kereskedők Köre, a Keresztes Egyesület és a Bajmoki Sport Klub ma szombaton este együttesen műsoros-estet rendeznek, amelynek tiszta jövedelmét az árvízkarosultak felsegélyezésére fordítják. A tánccal egybekötött műsoros-estet a mozi helyiségében tartják.

A csantavíri Vöröskereszt tisztújító közgyűlése. Csantavírról jelentik: A Vöröskereszt egyesület helyi szervezete kedden délután 3 órai kezdettel tartotta tisztújító közgyűlését Petrov Milán tanító elnökletével. Az elnöki megnyitó után Jovánovics Péter felolvasta a titkári jelentést, majd Nikolics Borivoj a pénztári jelentést olvasta fel, amelyből kitűnt, hogy az egyesület a tél folyamán 4.500 dinár értékű ruhát és élelmiszert osztott ki az arra szoruló szegény iskolásgyermekek között. A jelentések elhangzása után, megválasztották az új tisztikart, amely a következőképp alakult: elnök lett dr. Bikár Milán községi orvos, alelnök Molnár Ernő tanító, titkár Jovánovics Péter iskolaigazgató, pénztáros Nikolics Borivoj tanító, választmányi tagok: Takács Gáspár római katolikus plébános, Abramovics Radován görögkeleti lelkész, Dvoraesko Rozália, Kőszeghy József gyógyszerész és Gyórfi János vendéglős, felügyelőbizottsági tagok: Oldbina Nikola tanító, Fehér János vendéglős és Pánics Alekszandar kereskedő. A közgyűlés úgy határozott, hogy 200 dinárt adományoznak a noviszádi árvízkarosultak segélye javára és gyűjtéssel, valamint minden rendelkezésre álló eszköz igénybevitelével segíteni az árvízkarosult lakosságon.

## Magyar képek Beográdban

Tegnap részletesen beszámoltunk a magyar festőművészek beográdi képkiallításának ünnepélyes megnyitására.

Az aktus messze felülmulta a szokásos tárlatmegnyitó kereteit és nemcsak társadalmi, hanem nagy átfogóju politikai eseményé emelkedett.

Jóleső érzés minden kultúrember számára, hogy művészi alkotások szolgáltatottak ezáltal az összekapcsoló láncszemet két nép egymáshoz közeledésének munkájához.

A kiállított művek meg is érdemlik, hogy nemzetek megértésének közvetítői legyenek.

Az élő magyar művészek közül mintegy huszonegy festő munkáját állították ki a Kalemegdán kiállítási pavillonjában. Futólagos áttekintés után rögtön megállapítható, hogy a magyar művészet reprezentánsainak nagy erői, különösen pedig a híressé vált magyar impresszionista iskola kiválóságainak műveit szemléljük.

Köztudomású, hogy a magyar festészet önállóságát egyéni és magyar jellegét éppen az impresszionizmus néven ismert irányval vitta ki. Kétségtelen, hogy addig is kiváló és nemzetközi viszonylatban nagy magyar festőkkel dicsekedhettünk, de műveik a nagy és idegen klasszikus iskolák jegyét hordták magukon. Ezáltal ők a magyar művészetnek különállást, nemzeti jellegét nem biztosították. Igaz ugyan, hogy az impresszionizmus néven ismert festészeti irány francia földön született, de a magyar festők annyi egyéni meglátást és olyan kvalitásokat vittek műveikbe, hogy nemcsak teljes eredetiséget biztosítottak, hanem világhíressé tették a magyar festőművészetet.

Amde ne higgyük, hogy az impresszionizmus, ez az általános megjelölés olyan egyenruhát jelent, ami mindenkire egyaránt ráhuzható. Ahány festő, annyi egyéniség, meglátás, forma, színváltozat és felfogásbeli különbség. Ez a szó impresszionizmus, inkább csak a kor bélyegéül szolgál. Tudvalevő, hogy korának hatása alól senki sem vonhatja ki magát.

A magyar festészet szabadságharcának korát és hőseit ünneplik most Beográdban, amikor elragadtatásai nyilatkoznak szakértők és nem szakértők egyaránt a magyar festőművészetéről.

De most menjünk végig sorjában a képtáron a kezünkbe adott utmutató szerint:

**Aba Novák Vilmos** négy műve rögtön lenyűgözően ragad meg. Nem az impresszionista iskola fia, bár annak törvényeit is alkalmazza. A régi hollandi mesterek erejét és tárgyválasztását juttatja eszünkbe. Bruergheli erő és meglátás. A klaszicizmus és a modernség egybeolvad képein. Színkezelésében és festői hatásokban teljesen egyéni, melyből a grafikai erények sem hiányoznak. Mind a négy kiállított műve tömegjelenetet ábrázol teli mozgással, lendülettel, élettel. Ecsetkezelése egyszerű és kifejező. A temperafestés technikája vonzóan érdekessé teszi mondanivalóját. **Aba Novák Vilmos** a magyar festészet nagy büszkesége.

**Gróf Batthyány Gyula.** Ugyancsak nem tartozik szorosan az impresszionistákhoz. Képein a dekoratív elemek uralkodnak. Bizánci szín-

pompa, erős stilizálás, az érzéki élet kihangsúlyozása. Leon Bakst dekoratív grafikáit juttatja eszünkbe, de annál hatalmasabb töbaldalu meglátással és lényegesen nagyobb művészi felkészültséggel.

**Bernáth Aurél** képein a leegyszerűsített nyugalmas formák az uralkodók. A kubista és expresszionista hatások kifinomodott eredményeit élvezzük művein. A magyar festészet jelentős alakja.

**Boldizsár István** vérbeli impresszionista. Erős egyéniség. Vastag ecsetkezelése ellenére finom hangulatot, elmélyülő meglátásokat áramlanak felénk képeiről.

**Csók István** a magyar impresszionista iskola egyik legnagyobb alakja. Nevét és műveit egész Európában jól ismerik. Tájékozott és zsánerképein a napsütés színjátékát örökíti meg végtelen változatos és elragadó módon. A kiállításon képeinek igen nagy népszerűség jutott osztályrészül.

**Egry József** merész egyéniség. Színezése gazdag, de rendkívül könnyedséggel egyszerűsíti le mondanivalóját. Pasztelljei finom és komoly, elmélyülő lelkiségét hirdetik.

**Fényes Adolf** a magyar festőművészet egyik közismert erőssége. Bensőséges, tisztult nagy művész, aki egy élet minden élményét és meglátását ki tudja képein fejezni. A magyar festészet uttörői közé tartozik.

**Glatz Oszkár** ugyancsak nagy erőssége a magyar festőművészetnek. Ő is végigharcolta a magyar festészet hőkorát és kiváló művészi egyéniséggel gazdagította a magyar műkínészeket. A népi életből meríti tárgyait és kitűnően jellemzi: Reális előadása ellenére a magyar lélek hurjait szöli meg.

**Bárá Hatvány Ferenc** a magyar impresszionista iskola egyik kiválósága. Finom meglátású elmélyedő művész. Képei át vannak hatva liraisággal és érzelmi átfutottsággal. Műveit valami misztikus fátyszerszerűség lengi át, ami Carrière művészetét juttatja eszünkbe, bár formában és színhatásban nincsenek rokonságban.

**Hinc Gyula** művésze egészen különálló és erősen egyéni. A színek mestere és főleg a színhatásokkal fejezi ki mondanivalóját. Sok benne a misztikus elem.

**Horthy Béla** a kikristályosodott impresszionizmus, a barbizoni és a nagybányai iskola minden kitűnő kvalitásával. Erős művészi egyéniség, finom előadó modor jellemzi alkotásait.

**Hubay Andor** új és erőteljes egyéniség. Mozgásbrázolása lendületes és éleltes. Egyszerűsítésre való törekvése mondanivalóját meghatározza.

**Iványi Grünwald Béla** a magyar festőművészet nagy büszkesége. Képei világszerte ismertek és nagy dicsőséget szereztek a magyar névnek. Szín pompás képei, csendéletei az első pillanatban megnyerték a nagyközönség osztatlan tetszését. Külön festőjellemeről beszélünk sem kell, mert nevét a magyar festőművészet történelmében már életében megörökítették.

**Kosztá József** a fény és az árny mestere. Rendkívül erős egyéniség és képeiről nagy vívódások és meglátások csapnak felénk. Komor erejű árnyékok, majd hirtelen világos-

erejű színek villannak ki és teszik nagyszerűvé műveit.

**Kmetty János** egészen modern. Valami előszeretettel foglalja össze képein az új irányzatok minden kitűnő kvalitását, mégis klasszikus hatásokat ér el képeivel. Hatalmas tehetség volt.

**Márfy Ödön.** Kifinomodott lélek nyugtalan, idegesen érzékeny művészi dokumentum minden képe. Képein a mozgás, rendkívül eleven élet, hatalmas színeffektusok és expresszív kifejezések az uralkodók. Nagy művész.

**Rudnay Gyula** finom hangulatok, leegyszerűsített formák, egy elmélyedő művészlélek szent vallomása. Lírikus, de erejének és hatásának közvetlensége rendkívül megszereteti és népszerűvé teszi. Alkotásai magyar művészet örök értékei közé tartoznak.

**Szentgyörgyvári Gyenes Lajos.** Lehetfinomságu és érzékeny lélek megnyilatkozása minden képe. — Csendéletei megkapóan finomak és szépek.

**Szónyi István** a temperacsetkezelés nagy mestere. Zsánerképei kifejezőek, tömörek és igen hatásosak. Nagy értéke a magyar festőművészetnek.

**Szüle Péter** eredeti és önálló magyar tehetség, mint hogyha Munkácsi Mihály ujhodott volna meg benne mindazzal a tudással és művészetrel, ami azóta gazdagította a modern művészetet. Sötét hangulat, leegyszerűsített formák keltik a kiváló hatást képein.

**Vass Elemér.** Sok benne a drámai erő, markáns kifejezőképesség, erős sötét tónusu színekkel dolgozik. Kiváló nagy művész.

Akik csak tehetik, ránduljanak le most Beográdba és nézzék meg a magyar lélek nagy alkotásait. A kiállítás május 9-én zárul.

Az Ostmark területén is  
életbelépett a német  
fajegészségügyi törvény

Bécsből jelentik: Ostmarkban is életbelépett az a német törvény, amelynek célja az örökletes betegségben szenvedők továbbzáródásának megakadályozása. Ebből a célból

külön fajegészségügyi bíróságokat állítottak fel

Bécsben, Korneuburgban, Kremsben, St. Pöltenben, Wiener-Neustadtban és Znaimban. A bíróságoknak szakszerű működése folytán teljesen ki van zárva annak lehetősége, hogy a törvény végrehajtásával kapcsolatban bárkit is méltánytalanság érne.

A fajhigiéniai bíróság igen gondos eljárás után hozza meg csak határozatát. Ha már kétséget kizáróan megállapították, hogy valaki örökletes betegségben szenved, akkor teszik az illetékes orvosi szervek javaslatukat a bíróságnál az illető

sterilizálására.

A bíróság azután széleskörű eljárást folytat le és a bíróság elnöke a tisztiorvossal és egy másik szakértő orvossal egyetértésben dönt, döntése eljelen azonban 14 napon belül felelősségesnek van helye a legfőbb egészségügyi bírósághoz, amely azután végérvényesen határoz.

Ha figyelembe vesszük, hogy Németországban évi 2 milliárd márkára rugott az örökletes betegségekben szenvedő gyengeelműek, bűnözők stb. és azok utódainak eltartása, könnyen felmérhetjük a fenti intézkedés jelentőségét.

**KÖZGAZDASÁG**

**Egységes, nemzetközi fizetőeszköz!**

**Az Interparlamentáris Unió luganói konferenciája és a háborúutáni gazdasági élet — Az értékes és az értéktelen valuta különbségének megszüntetése**

Az európai háboru, amely kerek nyolc hónapja tart, tulajdonképpen még ki sem bontakozott, a végső összecsapás még késik. A háborut általában évekig tartónak látják, de a gazdasági kérdések kutatóit és a háborúutáni gazdasági élet talpraállítóinak optimistáit már ma erősen foglalkoztatja az a mindenképpen nemesszándékú elgondolás, hogyan lesz majd lehetséges

**a háboru után a világgazdasági hibákat és mulasztásokat kiszűrbölni.**

Olyan intézkedések szükségesek, amelyek a hatalmak politikai és területi elrendeződésének kérdését teljesen kikapcsolva, valóban csak a beteg világgazdaságot próbálják meggyógyítani, egyben a jövő számára egyszer és mindenkorra lehetetlenné tenni, hogy a gazdasági kérdések körüli bonyodalmak ismét háboruba kergessék a fél világot.

Ez a kérdés a múlt hó végén Luganóban megtartott Interparlamentáris Unió kongresszusát is erősen foglalkoztatta. A most nyomtatásban is megjelent beszámolóban olvashatjuk, hogy a nagy horderejű kérdésnek homlokterében és a gyakorlati megoldásoknak valóságos utjelzőjéül

**a nemzetközi pénznem bevezetése állott.**

Az Interparlamentáris-Unió úgy gondolja, hogy a valutamizériák végleges leküzdésének ez lenne az egyedüli hathatós eszköze és mivel a nemzetközi árucserében mutakozó zavarok tulnyomó része épen a nemes és az értéktelenedett pénznemek élet-halál harcából keletkezett, a nemzetközi pénznemre valóban elengedhetetlenül szükség van.

Figyelemreméltóan jelentős, hogy az Interparlamentáris Konferencia politikus-tagjai a gyakorlati gazdasági életnek ilyen átfogó kérdésével foglalkoznak, mert tulajdonképpen enélkül a minden állam életében olyan elengedhetetlenül fontos pénz és hitelügyi stabilitás mindig veszélyeztetve van. Stabilitás pénzhiányában pedig sem anyagbeszerzés, sem piackeresés, sem pedig a munkanélküliség kérdése meg nem oldható. A pénz értékének állandósítása és a nemzetközi fizető eszközök közötti tétovázó veszélyes disparitás megszüntetése a pénz és hitelélet talpraállításának előfeltétele. Nélküle egészséges termelés és fogyasztás, nemzetközi árucseré, behozatal, kivitel, a piactermelésnek normálissá, állandó egészségessé tétele el sem képzelhető.

Meg kell tehát szünni az öskori gazdálkodás ma annyira kifejtett

formájának az árucserének illetve a kontingensekre és kliringelszámolásra alapított cserekereskedelemnek,

ami csak azért válhatott Közép-európa és Délkelet-európa uralkodó gazdasági rendszerévé, mert nincs meg az állandó értékű fizető eszköz.

Ha ez meglenne, mindenki ott vásárolna és azt vásárolna, amit akar. Az árak tekintetében sem lennének olyan kiáltó ellentétek, mint voltak például a háboru kitörése előtt a délamerikai és délkelet-európai gabonáarak között. A talpraállítás, a nyersanyagok teljes egységes megosztása s ennek alapján a nemzetközi kereskedelem, termelés és az annyiit hangsúlyozott együttműködés csak ugy állítható helyre, ha a pénz felett rendelkező államok hiteleket nyújtanak, esősorban azért, hogy azaz

**a gyenge fizető eszközű államoknak jó fizető eszközök létesítésében segítségére legyenek.**

A Bázeli Nemzetközi Fizetések Bankjának tulajdonképpen ez lett volna hivatása, de az állandósult európai gazdasági válság miatt odáig el sem jutott. A luganói értekezlet úgy látta, hogy a bázeli intézmény esetleges meghagyásával újabb Superbank létesítendő, amely az értékingadozástól teljesen mentes fizetőeszköz megteremtését nemzetközi erőgyűjtéssel és fedezet összehozással segítené elő s így

**a közös, nemzetközi fizetési eszköz létrejönne,**

mielvel annak állandó értékét a világ valamennyi, de legalább is

legtekintélyesebb államai garantálnák. Érdekes volt a közbevetett javaslat is, amely kezdetül egy közös Európa-forint bevezetését indítványozta, mint parallel-valutát! Ezt senkinek sem lenne érdeke gyengíteni, vagy más fizetőeszközök fölé emelni.

Bizonyos, hogy a luganói elgondolás valóraváltása nemzetközi jótétemény lenne s abból a nemes emberi indulatból fakad, ami a Luganó melletti Locarno szellemét — Briand és Stresemann bébeszándékait! — idézik. Hogy a háboru befejeztével a háborus állapotok megszűnnek-e, ehhez természetesen szükség van egy új Locarno-ra, de mielőtt még odáig jutunk, azt hisszük, hogy egy sokkal fontosabb kérdés vár megoldásra; az eljövő békeszerződés. Az egyszer végetéző európai háborut követő békeszerződések fogják eldönteni, hajlandó-e a világ a múlt hibáit kiküszöbölve, a minden nemzet egyformán értékes együttműködésének jegyében új világot megteremtteni. Ez az új világ azután arra is gondolhat, hogy a világ-valutát bevezesse!

««(IIII)»»»

**RÖVIDESEN BEVEZETIK JUGOSZLÁVIABAN IS A HUSTALAN NAPOKAT**

Megemlékeztünk már arról, hogy illetékes helyen a legkomolyabban foglalkoznak azzal, hogy Jugoszláviában is hustalan napokat vezessenek be. Elvben már megtörtént erre vonatkozólag a döntés, csak azt nem határozták meg el, hogy két vagy három hustalan nap legyen-e hetenként és hogy az egy évnél fiatalabb borjuk vágásán kívül tiltsák-e be más állatok vágását is.

— Minden eszköz, amellyel megpuhítani akartam, visszapattant az ő tőkefejről. De ezt az embert mégis pártomra kell nyernem, történni kell valaminek, hogy a vagyont megkaparinthassam.

— Azt kívánod, hogy kezelés alá vegyem?

— Kérlek erre.

— Jó. Meghívót küldök neki ma estére. Ha itt lesz, tanulmányozni fogom s kőből kell lennie, ha meg nem puhul.

— Valóságos angyal vagy, drágám. Hamarabb is gondolhattam volna erre. Ő büszke lesz rá, hogy bejuthatott a szalónodba s ha céljaink érdekében fölhasználtuk, kitesszük a szűrét.

Eliz tüstént megírta a levelet az ügyvédnek. Hogy van egy nehéz ügye, amelyben ki akarja kérni jogi véleményét; bőkezűen fogja jutalmazni. Számít rá, hogy már ma este a szalónjában üdvözölheti.

Szokás szerint ezen az estén is megteltek a szépasszony termei előkelő uraságokkal. Csevegtek, játszottak és torkoskodtak. A ház urnője hol egész csoportot szóraztatott kellemes társalgásával, hol félrevonult valamelyik kisszalónban, hogy egy-egy urral négy szemközt beszélhessen.

Az így kitüntetett urak közt volt a rendőrfőnök is.

— Mi van a fogollyal? — kérdezte tőle Eliz.

— Makkacs egy fickó az, nagyságos asszonyom. Ahelyett, hogy megtörne, fenyegetésekkel kel ki ellenem és ön ellen is.



**Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből**

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

(32)

— Nyomorult képzelgő, — tört ki mérgesen a nő. — Éheztesse!

— Egyszer majd megjuhászodik, — jegyezte megkomolyan a rendőrfőnök.

— Beszélhetnék vele alattomban?

Hommel megjedtt és gyorsan rávágta:

— Lehetetlen, asszonyom, teljesjeggel lehetetlen. A rendőri helyiségek úgy vannak berendezve, hogy önt kilesnek és kihallgatnák, anélkül, hogy csak gyaníthatná is.

Itt Elizt a báró egy pillantása elszólította.

Hommel megkönnyebbülten lélezett föl.

No még, beszélni akarna vele, holott el sincs fogva! Ezt a szándékot ügyesen kiverte a fejéből!

— Még mindig nem látom itt azt a pörvesztőt, — sugta a báró Eliznek.

Ebben a pillanatban odalépett Elizhez a komornyik, aki ezüst tálcán levelet nyújtott át neki.

— Tíz perccel ezelőtt adta le a

portásnál egy pupos emberke, nagyságos asszony.

Eliz átvette a levelet s lakosztályába sietett vele. A báró nyomon követte.

Udvarias visszautasítás volt a levél tartalma. Ámbár nagyon hízelgően neki, — irta az ügyvéd, — abban az előkelő körben megjelenhetni, ezt mégsem teheti, mert ügyei nagyon elfoglalják. Ami a jogi tanácsot illeti, azzal sem állhat szolgálatára. Régi ügyfelei annyi dolgot adnak neki, hogy új ügyeket nem képes vállalni.

— Uj kliensekkel, — ezzel zárta sorait, — époly kevésbé tudok foglalkozni házon kívül, mint az irodámban. Kérem szíves elnézését stb.

Eliz nevetett.

— Volt dolgom már udvariasabb emberrel is, az bizonyos. Mindazonáltal mulattat eredeti gorombasága.

— Átkozott kutya! — kiáltott böszén a báró s a levelet galacsinná gyurta a markában.

Eliz még mindig nevetett.

— Na, úgy látom, hamarosan nem tudod megvalósítani azt a tervedet, hogy kihasználván, kirugjad őt.

— Még nevetni tudsz?

— Ne sajnáld tőlem, barátom, tudod, hogy ritkán történik. Tudod, hogy minden unat. De ez az eset igazán fölvidámit.

— Meg tudnám fojtani ezt a sehonnait.

— Add meg magad bőves nyugalom! a sorsnak, kedvesem, ezeket az ügyvédeket cselel nem lehet megejteni!

Eliz és a báró visszatértek a társasághoz.

**2. A PUPOS FOGADOTT FIA**

A bárót nagyon leverte az ügyvéd elmaradása, amely újra keresztelte a terveit.

A terembe visszatérve, a báró mindenáron szórakozást keresett, hogy borus gondolatait elűzze. A játékasztalhoz ült s hamarosan nagy összegekben játszott. A szerencse ide-oda hullámozott s a játékos észre sem vették, mily gyorsan halad az idő; hogy az éjet már elűzte a hajnal.

Eliz már régen pihenni tért, mikor a játékosokra rájuk köszöntött a fényes reggel. Akkor véget vetettek a játéknak s eltávoztak az özvegy palotájából.

— Hozzassak kocsit? — kérdezte Eliz komornyikja a bárót.

Mallóry visszautasította. A játékos fölizzgatta s a hűs reggeleni gyalog akart hazamejteni a lakására.

Hűvös szél fujt s a báró összecs

### SZÖVŐGYÁRI MŰHELY TELJES MŰKÖDÉSBE A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRON

Budapestről jelentik: A Budapesti Nemzetközi Vásáron a magyar textilipar hatalmas pavillonja valamint egyes nagy gyárak impozáns külön kiállításai áttekinthető képet nyújtanak a folytonos nagyarányú fejlődésről, amelyet az iparág a nyersanyagbeszerzési nehézségek dacára is tanusít. Az egyik nagy magyar gyár pavillonjában szövőgyári műhely látható teljes működésben, ahol 40 szövőmunkás készíti a gyár kitűnő produktumait. A gyárak egyébként legújabb anyagjait mutatják be a vásáron, többek között az egyik nagy magyar selyemgyár olyan műselyemanyagot állít ki, amelyet szakértők sem tudnak vegyi vizsgálat nélkül a hernyóselyemtől megkülönböztetni.

**Csökkentik a gumi cipők gyártását.** Beográdból jelentik: A Jug. Kurir értesülése szerint illetékes helyen rövidesen rendelkezést tesznek, amelyek értelmében Jugoszláviában a minimumra csökkentik a gumicipők készítését. Ennek az az oka, hogy az országban nagy tömegű nyers bőr van, amelyik kiválóan alkalmas a földműves lakosság részére szükséges cipő előállításához, ezenkívül a behozott gumit más célokra lehet felhasználni. A narodna banka behozatali igazgatósága ezért ezentúl korlátozni fogja a cipők készítésére szolgáló gumi behozatalát és más célokra szolgáló gumi behozatal részére fog az eddiginél több devizát engedélyezni.

## Nem a rongyszedők keresnek a drágulással

A Reggeli Újság nemrégiben beográdi adatok alapján ismertette az ócskavasnak és a rongynak a nagykereskedelemben kialakult új árait. Ezzel a cikkel kapcsolatban a noviszádi ócskavas és rongyszedők küldöttségileg keresték fel a szerkesztőséget és kijelentették, hogy

**ők nem tapasztalták a nagykereskedők által állítólag elért áremelkedést**

sőt a nagykereskedők még az eddigi árnál is olcsóbban kívánják tőlük átvenni az összegyűjtött ócskavasat és rongyot. Régebben a nagykereskedők kilogrammonként 60 paráért vették át a rongyot, most pedig csak 50 parát fizetnek érte. Az ócskavas árát 1.60 és 1.20 dinárról 75 és 25 parára

szállították le a nagykereskedők, ezeket az árakat diktálták a rongy- és ócskavaszedőknek. Hogy a nagykereskedők miként értékesítik a rongyot és ócskavasat — jelentette ki a küldöttség — az az ő titkuk, tény az, hogy ők

**két ízben is huszonöt százalékos áresést közöltek a kiskereskedőkkel.**

Igy történt az, hogy a nagykereskedők a hálóktól egy dinárral olcsóbban vették át az árut.

Ezért tehát a hálólok nem fizethetnek magasabb árakat az ócskavasért és rongyért, mint amennyit eddig fizettek. Az áremelkedésen — mint a cikkből is kitűnt — nem a kisemberek, hanem a kartellek gazdagodnak.

### OLCSÓBB LETT A PUHAFÁ

Beográdból jelentik: Az elmúlt napokban nagy árcsökkenés mutatkozik a puhafa piacokon. Az áresés köbméterenként 60—70 dinárt tesz ki minőség szerint, ami átlag 10%-os áresésnek felel meg. Az áresést először Szusákon, majd a Gorszki Kotarban Szlovéniában és Boszniában észlelték.

A puha fa árának csökkenését az okozza, hogy a jugoszláviai puha fa az angol piacokon, amely a legmértékesebb az árak kialakulására, nagyon drága volt. Anglia ugyanis Kanadából sokkal kedvezőbb árakon vásárolhatott fát. A többi piacra nem szállíthat Jugoszlávia puha fát

és így kénytelen az angolai árakhoz igazodni.

A faexportörököt kellemetlenül érintette az eset, de ez nem történhetett másképpen, mert Jugoszláviában olyan lelkiismeretlenül emelték az árakat, hogy a visszahatásnak előbb vagy utóbb, de be kellett következnie. Az exportörököt az áresés még inkább fogja érinteni a kiviteli vám behozatalával és a vasúti szállítási díj emelése esetén.

**Kanizsai piaci árak.** A legutóbbi kanizsai hetivásáron a következők voltak az árak: buza 250, tengeri 200, korpa 176, sertésszár 18, csirke párja 20-34, tehén 4 és sertés 9-10 dinár.

Jugoszláviában 3.000 holdon termelnek ricinust. Beográdból jelentik: A miniszterek pénzügyi-gazdasági bizottsága elfogadta a ricinus kötelező ültetéséről szóló rendeletet, amelynek értelmében a földművelési miniszter a hadügyminiszterrel együtt elrendelheti az állami és önkormányzati, valamint a szupermaximumnál nagyobb birtokokon ricinus ültetését. A földművelési miniszter kijelölheti azokat a körzeteket is, ahol ricinust kell ültetni. Ennek megfelelően a földművelési miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a Dunabánság területén levő nagybirtokok a termőföld 3%-án kötelesek ricinust ültetni. Ilyen módon 3.000 holdnyi területen termelnek majd ricinust és ez fedezni fogja az ország egész szükségletét.

**Sztrájkba léptek a noviszádi szabósegédek.** A noviszádi szabómunkások szakszervezete nemrégiben kérte a munkaadókat, hogy emeljék fel a munkások fizetését. A szervezet 10—15 százalékos béremelést kívánt a szabómunkások részére. — A munkaadók nem teljesítették a munkások kívánását és ezért a szabósegédek csütörtökön abbahagyták a munkát. A tárgyalások megindultak. A sztrájk a szabómestereket igen érzékenyen sújtja, mert a munkások akciója a legnagyobb munkaidény közepette következett be.

**Az iskolán kívüli népnevelés, minden egyesület első kötelessége.**

vonta maga körül a köpenyegjét, egyébként azonban igen jól érezte magát.

Az uccák már megnépesültek. Munkások siettek dologhelyükre, asszonyok és leányok igyekeztek a zöldségpiacra, hogy a szükségesséket bevásárolják.

Mallórnak keresztül kellett haladnia a zöldségpiacon. Az élénk forgalmasság magára vonta a figyelmét s egy pillanatra állva maradt.

Két lépésre tőle egy szegényes ruházatu, szép fiatal leány állott, erősen alkudozva a kofák egyikkel.

A leány balkarján kosarat hordott, jobbján pedig egy gyönyörű szőke fiúcskát tartott, nehogy eltévedjen az a piac sokadalmában.

A gyermek kíváncsian nézdegélt szanaszét, míg egyszerre csak megpillantotta az előkelő urat, aki ott állott két lépéssnyire előttük.

A báró megpillantásakor az alig hatévesnek látszó fiúcskán borzasztó változás ment végbe.

Elsápadt, egész testében reszketni kezdett, s gyorsan a sápadt leányhoz simult.

Ebben a pillanatban a báró gyors léptekkel tovahaladt.

A leány megérezte a kezén a gyermek reszketését s hozzáfordulva, megkérdezte:

— Mi van veled, Artur?

A gyermek nem bírt megszólalni, de mindkét karjával abba az irányba mutatott, amerre a báró elsietett, aztán hirtelen ez a kiáltás szakadt föl a torkából:

— Ott, ott!

A leány az egészről nem értett semmit, fogta a gyereket s hazafelé tartott vele.

A külső Király-ucca egy kis földszintes házába tértek be.

A nagy udvar lábában, egy kis házikóban lakott a leány a bátyával.

Róka Ferenc volt az, Lámpássy ügyvéd irnoka.

A pupos, amikor a huga és Artur a szobába lépett, fölemelkedett fekvőhelyéről és szemrehányó hangon mondotta:

— Már annyiszor megígérted, Erzs, hogy reggelente nem hagyod el oly korán az ágyat és ismét meg ismét megcselekszed. Megcsalsz engem, amikor elmegy.

— Aludj csak nyugodtan tovább, Francikám, ott kint hideg van s neked még két órád van a pihenésre. Ki szerezne be és készítené el a reggelit, ha én még az ágyban heverésznék?

— Cselédet fogunk fogadni.

— A te jövedelmed azt nem teszi lehetővé.

— Az az én gondom. Nem szabad ennyit dolgoznom. Gyöngé és szenvedő vagy, ha megbetegszel, boldogtalan leszek miattad.

Erzsi leült a kis szőrnycetgágya szélére, homlokából kisímitotta a haját s édes nevetéssel mondta:

— No azt nem teszem, hogy beteg legyek. De te egész nap dolgozol: aludnom kell még két órácskát. Én csak reggel és délután foglalkozom a konyhán, ami bizony semmiség egy nőnek.

Erzsi dolgára ment, Ferenc odavonta magához Arturt s elbeszélgetett vele.

Mióta a két testvérhez került, a szegény kis árvának újra jó dolga volt. Azután, hogy azon a borzalmas éjszakán szüleit a Kristófértén meggyilkolták, sok hányattatásban volt része.

Kezdetben az öreg virágárusnő tartotta, akihez az árvaszék kiadta, itt temérdek verésben volt része. Aztán egy sokgyerekes családhoz adta az árvaszék; ott nem ütötték, de annál többet éhezett. Végre a pupos, aki ugyanazon az udvaron lakott, megszánta s odavette magukhoz a szép kisfiút. Fél év alatt szívből megszerette az a derék testvéreket, azoknak pedig a fiúcska jelenléte életszükséggé vált.

Mikor a reggelit behozta Erzs, a kisfiú vidám csacsogás között eddeglét közöttük.

Erzsi itt elbeszélte bátyjának a piacon történt jelenetet:

— Nem kell olyan korán elvinni hazulról a fiúcskát, ugylátszik, a tulkorán kelés idegessé teszi, — mondta a pupos. — Gyöngé szervezeted.

— Oh dehogy, — szólt közbe Artur. — Nem vagyok beteg, de ismét őt láttam, az...

És most újra holtsápadttá vált a fiú, reszketni kezdett, nem tudott tovább beszélni és szemei rémülettel meredtek az ürességbe.

A pupos valahogyan megnyugtatta a gyermeket.

— Jól van jól, Artur. Tudom már, hogy kit láttál. Már annyiszor elbeszélted. Az éjszakai rablógyilkost, ugye?

— Azt, azt! — kiáltotta Artur határozottan.

(Folytatjuk)

### Malomszövetkezet alakult Topolán

Bácstopolán hónapokkal ezelőtt felvetődött az eszme szövetkezeti malom létesítésére. A nagy örömmel fogadott szervezkedés közszereztve általános helyeslésre talált és ennek tulajdonítható, hogy most megtörténhetett a végleges megalakulás is, melyet követni fog

#### a malom megépítése vagy megvétele.

A szervezőknek minden tekintetben segítségére volt a horgosi Szövetkezeti Malom, melynek vezetősége Fodor Gellért elnökkel az élen minden szükséges felvilágosítást és támogatást megadott. Az elfogadott alapszabályok értelmében a tagok száma elérte az előírt számbeli mennyiséget és így az alakulás akadálytalanul megtörténhetett.

Fontányi Félix vendéglős nagytérképében az egybegyűlt szövetkezeti tagok elfogadták az alapszabályokat, melyek értelmében az új szervezet Földműves Beszerzési és Értékesítési Szövetkezet néven kezd meg működését. Ilyen név alatt történik meg a törvényes cégbejegyzés is és a szövetkezet jogerősen Palásthy István elnök, Lőrök István, Fontányi Félix, Turucz János és Ozorák Péter jegyzik. Az alakuló gyűlésen a következő vezetőséget és választmányt állították a tagok az új szövetkezet élére. Elnök Palásthy István, alelnök Lőrök István, jegyző és titkár Baranyi Kálmán, ügyész Dr. Lőrök Antal. A felügyelő bizottság elnöke Dr. Lőrök Antal, alelnöke Sulyok Lajos, tagjai: Edelényi István, Kovács Ferenc, Harkay Imre, Úveges Pál és Halász József. Az igazgatóság tagjai Lőrök József, Brasnyó József, Barna Ferenc, Ozorák Péter, Bacskey István, Barna József, Éter Lajos, Edel Miklós, Turucz János, Paláncsai Félix, Kereskedő István, Majtényi Antal, Takács István, Baranyi Kálmán, Sipos István, Szabó János, Rajcsán Pál. A közgyűlés megállapította, hogy minden tag a száz dináros részjegyen kívül haladéktalanul 5 dinár alapítási díjat fizet az alakulás körüli költségek fedezésére. A közgyűlés a vezetőséget felhatalmazta, hogy 200 ezer dinárig megterhelheti a létesítendő ingatlanokat. E határozta még a Szövetkezet, hogy a Földműves Beszerzési és Értékesítési Szövetkezet a noviszádi főszövetkezetbe lép be s ennek keretében fejt ki gazdasági tevékenységét. A szövetkezeti irodát, mely egyben hivatalos helyiségnek is szolgál Fontányi Félix vendéglőjében helyezték el.

□ A noviszádi szobafestő tanfolyam folytatása. Az árvíz miatt a noviszádi technikai középiskolában megkezdett szobafestőtanfolyamot is félbeszakították. A tanfolyam vezetői ezután is közlik az érdeklődőkkel, hogy május elsején este 6 órai kezdettel folytatják a tanfolyamot a technikai középiskolában. A tanfolyam még 10 napig tart.

## SPORT

### Különvonat megy Zágreból Budapestre a magyar-horvát mérkőzésre

Az áldozócsütörtöki mérkőzésre készülő magyar válogatott keret csütörtökön a Beszkárt csapatával edzőmérkőzést játszott, amely 7:2 arányban a válogatott győzelmével végződött. A válogatott jelöltek közül Pákozdi, Sárosi III., Finta és Kincses mozgott nagyon jól. Végleges csapatösszeállítás majd csak a vasárnapi bajnoki mérkőzések után lesz.

A horvát válogatott összeállítása is csak Budapesten dől el közvetlenül a mérkőzés előtt. Annyi bizonyos, hogy a Gragyanszki valamennyi játékos elutazik a magyar fővárosba, mégpedig már kedden délután, hogy idejük legyen kipihenni az utazás fáradalmait.

A horvát közvélemény a svájciak felett aratott kettős győzelem után természetesen jó szereplést vár csapatától Budapesten is, bár a Sportske Novosti szerint »örültség volna még csak gondolni is arra, hogy Budapest után is olyan boldogok leszünk, mint Bécs vagy Bern után voltunk«.

A mérkőzés iránti nagy érdeklődésre való tekintettel Zágreből szerdán délután különvonat indul Budapestre, amely pénteken reggel érkezik vissza Zágrebba.

A budapesti magyar-horvát mérkőzést egyidőben a két ifjúsági válogatott Pécsen mér össze erejét.

### Hogy áll a bajnokság?

OSZJIEKI ALSZÖVETSÉG	
1. Győzsgyár	14 10 1 3 48:9 21
2. Elektra	13 8 3 2 34:16 19
3. Gragyanszki	14 8 3 2 35:17 19
4. Rapid	13 8 2 3 39:13 17
5. Viktoria	12 6 1 5 20:27 13
6. Hajduk	12 6 0 6 32:26 12
7. Olimpia	13 3 3 7 17:28 9
8. Graficsár	12 2 2 8 13:37 6
9. Mekkabi	15 1 0 14 11:31 2

OSTMARK	
1. Wacker	13 8 1 4 42:27 17
2. Rapid	12 7 2 3 42:22 16
3. Admira	13 6 3 4 33:32 15
4. WSC	13 5 4 4 33:32 14
5. Vienna	13 6 2 5 32:35 14
6. Ausztria	12 5 0 7 31:35 10
7. FC Wien	13 4 1 8 23:39 9
8. Fiat	13 3 1 9 32:57 7

### A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG MEGBOCSAJTOTT A SZOMBOR-KÖRNYÉKI EGYESÜLETEKNEK

Ismeretes, hogy a szubotikai alszövetség négy elsőosztályú egyesületet: a szombori Sport, Apatini SK, Bezdáni SE és kulai JSK nem játszotta le tavaszi bajnoki mérkőzéseit s emiatt már-már teljes szakításra került sor az alszövetség és a nevezett egyesületek között. Már arról is szó volt, hogy az elégedetlen egyesületek szombori alszövetség megalakításán dolgoznak. A szubotikai alszövetség igazgató tanácsa eheli ülésén ismét foglalkozott ezzel a régóta vajdó ügygel s visszavonta a sztrájkoló egyesületekre kirott eddigi büntetéseket; egyben felszólította az egyesületeket, hogy elmaradt mérkőzéseik tekintetében egyezzenek meg kisorsolt ellenfeleikkel akár úgy, hogy a mérkőzéseket pótólaj játszák vagy kártérítést fizetnek. A fenti határozat alapján valószínűnek látszik, hogy a szubotikai alszövetségben egyidőre megint helyreáll a béke.

### KÉT PÁLYÁN LESZNEK A NOVISZÁDI ELSŐOSZTÁLYU MÉRKŐZÉSEK

A noviszádi alszövetség elsőosztályú bajnokságában holnap két mérkőzést játszanak Noviszádon: a NAK a pályánál Szlogát, az Isztra pedig az ingyjai ZsSK-t látja vendégül. A két noviszádi egyesület között tárgyalások folytak arról, hogy a két mérkőzést közösen rendezzék meg. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert az Isztra szerette volna a főmérkőzést játszani, amibe persze a NAK — mint házigazda — nem mehetett bele. Így tehát holnap a NAK-pályán csak NAK—Szloga elsőosztályú bajnoki mérkőzés lesz. Előtte ifjúsági csapatok játszanak.

### Rövid sport hírek

A novivrbázi csapatok közül a VSC holnap az Odzscaci SC-t látja vendégül barátságos mérkőzésre, a Dulcsz pedig Crvenkára rándul, ugyancsak barátságos mérkőzésre.

**Bíróküldés a Horvát-Szlovén Ligában:** Konkordia—varazsdini Szlovénia, Rozsics, Gragyanszki—HASK Weble. Hajduk—Szarajevói ASK Kujuncsics, oszjeki Szlovénia—FC Lyublyana Habdja, Bácska—Szlóti SK Mlinarics.

**A borovói Bata SK görögkeleti husvét két napján Kikindán vendégszerepel.** Első ellenfele a ZsAK, második a kikindai válogatott lesz.

**Bíróküldés a petrovgrádi alszövetségben:** Petrovgradon Vojvodina—Borac Otyán és ZsSK—Radneski Avramov, Pansevón Jedinsztvo—Szloga Csábrics és Jugoszlávia (Jabuka)—Obilics Turinszki.

Szentán holnap délután SZAK—SZAND barátságos mérkőzés lesz. A mérkőzés visszavágó jellegű, legutóbb a SZAK Szubotícán 1:4 arányú vereséget szenvedett.

**Hivatalos NAK-közlemények.** A Szloga elleni mérkőzésre a következő játékosokat jelöltük: Lukács, Horváth, Lerch I, Matheisz, Vinai, Fehér, Lerch II, Willner, Bódy, Karaba, Barta és Kovács. — A vegyes csapat vasárnap Eulkyeszen, hétfőn Palánkán játszik. Holnap féltizenkettőkor a következő játékosok jelentkezzenek Siket urnál a vasútállomáson: Sánta, Pázmány, Rumann, Kazinczy, Lakatos, Sovlyanszki, Curuk, Szilágyi, Máriássy, Valusek, Schmidt és Rankovics. — Pénztárosok és rendezők vasárnapra: Hauswirth, Werner, Wagner, Budák, Klampfer, Göttel, Csauth és Himmelsbach. Jelentkezéseiket kérjük félkettőre Koch főellenőrnél. — Az összes ifjúsági játékosok jelentkezzenek vasárnap délután 3 órára a pályán. — A vezetőség.

Új tisztikart választott a martonosi Borac. A Borac sportegylet most tartotta évi rendes közgyűlését. A jelentések jóváhagyása után a következő tisztikart választották: örökös elnökök Koiss János és Lisics Mladen, elnök Eremics Tósz, ügyvezető elnök Kovács István, alelnökök Józsa Károly és Bakács Radivoj, titkárok Csongradac Lyubomir és Petrics Pero, pénztáros Gruik András, háznagy Pakai István, választmányi tagok Csikós Lajos, Gubi István, Apró Mihály, Pakai Mátyás, Forró Lajos, Petrics Gyuró és Kojics Pero. A közgyűlésen elhatározták, hogy a klub labdarugócsapata haladéktalanul megkezd az edzéseket és bekapcsolódik a sportéletbe. A tagok örömmel vették tudomásul, hogy megalakítják az egyesület kuglizsakosztályát.

### A noviszádi „Házépítő és Önszegélyző Hitelszövetkezet” ALAPSZABÁLYAI

(Folytatás.)

9. §. Minden tag a szövetkezet kötelezettségeiért jegyzett üzletrészeinek még egyszeri értékéig felelős. (Törv. 2. §, 2. bek., 5. § 1. bek., 6. p.)

10. §. Mindaddig, amíg tagja a szövetkezetnek, a tag nem követheti az üzletrész visszatérését. A szövetkezet a tagok üzletrészeire zálogjogot nem szerezhet, sem pedig azokat zálogként el nem fogadhatja, kivéve végrehajtási és csodeljárásban, amennyiben a tag többi vagyona nem elegendő, hogy a szövetkezet abból magát kielégíthesse. (Törv. 41. §, 3. és 5. bek.)

11. §. A szöv. tagság megszűnik: ha a tag meghal, ha önként kilép, avagy a szövetkezet kizárja. (Törv. 45. §, 1. bek.)

12. §. A szövetkezetnek a bíróságnál történt cégbejegyzése napjától 3 éven belül a tagok nem modhatják fel tagságukat a szövetkezetben. Ezen idő eltelté után kiléphetnek, ha azt legalább 10 hónappal a folyó üzleti év letelte előtt írásban felmondják. Ezesetben tagságuk az üzleti év végével megszűnik. Ha azonban kilépésüket ezen idő után jelentik be, azt csak a következő évben veszik tekintetbe.

13. §. Ha a szöv. tag meghal, a tagság halála napjával szűnik meg, a tagságból származó kötelezettségeikért pedig az örökösök az örökösödési jog szabályai szerint felelnek. Az örökösök szöv. tagokká válhatnak, amennyiben az igazgatóság őket a szövetkezetbe felveszi. (Törv. 46. §.)

14. §. A szöv. tag a szövetkezetből az igazgatóság határozatával kizárható, ha nem teljesíti az alapszabályok rendelkezéseit, a közgyűlés és igazgatóság határozatait avagy a szövetkezet érdekei ellen dolgozik. A tagsági jogok, kivéve a vagyoniakat, azon nappal szűnnek meg, amikor a tag a kizárásról ajánlott levéllel értesített. Ezen értesítésnek tartalma kell a napot, mellyel a felelősség megszűnik, az alapszabályok azon rendelkezéseit, amelynek alapján a kizárást kimondták és annak igazolását, hogy a kizárás a szövetkezeti tagok jegyzékébe bevezetett. Az igazgatóság határozata ellen a kizárt szöv. tag panasszal élhet a legközelebbi közgyűléshez, az értesítéstől számított egy hónap alatt, de legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt. Ha a szöv. tag nem értesített idejében a kizárásról, jogában áll a kizárás ellen írásban közvetlenül a közgyűléshez panasszal élni. A közgyűlést megelőző egy hónapon belül az igazgatóság nem zárhat ki tagot a szövetkezetből. (Törv. 47. §)

(Folytatjuk)

# Félarú utazás Budapestre

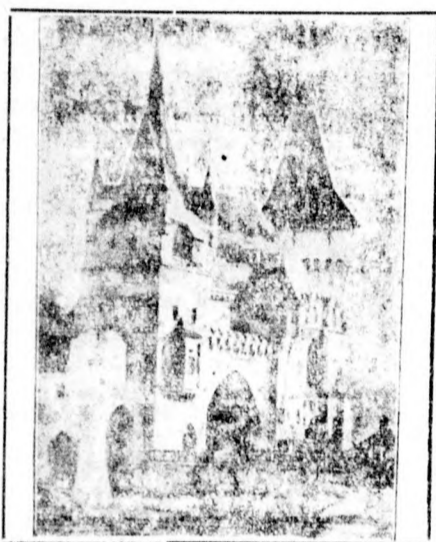
és vissza

úgy a jugoszláv, mint a magyar vasúton!

INGYENES MAGYAR VIZUM UTAZÁS ELŐTT SZERZENDŐ BE!

Ajánlatos, hogy a Budapestre utazni kívánók utleveleiket az ingyenes vizummal való ellátás céljából mielőbb a beográdi m. kir. követség utlevélhivatalához, vagy a zágrebi m. kir. konzulátushoz eljuttassák. Ez alkalommal kezelési díj címén 34 dinár, vásárigazolvány fejében 60 dinár és visszaküldési portó küldendő be.

Tartózkodási engedélyt Budapesten ingyenesen adnak ki.



Kedvezményes beutazás Budapestre: 1940. április 16-tól május 6-ig. Visszautazás: 1940. április 26-tól május 16-ig.

### AZ UTAZÁSHOZ JUGOSZLÁV UTLEVELEL SZÜKSÉGES

A jugoszláv vasúton a magyar határig a vasúti jegy teljes árát kell megfizetni. A jegyet meg kell őrizni, mert a visszautazás a jeggyel teljesen ingyen eszközölhető. A magyar vasúton úgy az oda, mint pedig a visszautazás során félarú jegyet kell váltani.

A Budapesti Nemzetközi Vásár 1940. április 26-tól május 6-ig tartatik meg.

A vásárlás céljaira dinárt kivinni nem lehet. A vásárlásra szánt összegek bármely jugoszláv felhatalmazott pénzügyintézetnél helyezendők letébe s a letétigazolványok alapján azok értéke Budapesten pengőkben bocsáttatnak rendelkezésre.

A vásárigazolványokat a Vásár ideje alatt a Vásár területén le kell bélyegeztetni.

A Vásárral kapcsolatban mindenemű vasúti jegy a Putnik, Fruska Gora és Waggon Lits Utazási Irodáknál, ingyenes magyar vizum és vásári igazolványok a beográdi magyar követségen és a zágrebi magyar konzulátuson, bővebb felvilágosítások a beográdi Magyar Kereskedelmi megbízottnál (tel.: 21863) és a Magyar Külkereskedelmi Hivatal beográdi Kirendeltségénél (Niegusova 28/a, telefon 26-265) kaphatók. 2084

Rózsakrumpli kilója 2 25 din.  
Vöröshagyma < 0'75 >  
Zöldség < 8' >  
Sárgarépa < 4' >

Noviszád, Vojvoda Kričanina és Dimitrijevića ucca sarkán kaphatók

# APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1 — dinár, vastagbetűs 2 — dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 — dinár. Hirdetéseket a másnap lepra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

## Városi Mozi, Szubotica

Péntektől, április 26-tól

**Svéd Sándor** a budapesti opera első baritonistája,  
**Jávor Pál, Szörényi Éva**  
**Mály Gerő és Halmay Tibor**  
megható, csodás szépségű filmje:

## Mária nővér

Az áldozatos, tiszta szerelem tündöklő filmregénye. Igazi művészet, gyönyörű zene, tisztaszívű jövő humor, kaprázatos tömegfelvonulások

Gondoskodjék jegyről elővetelben

## Huszonhat

»NÖVÉNYHARMAT három cseppje, a világ legjobb receptje! Ára patikákban, boltokban 14 dinár. Csak zöld üvegben valódi, jegyezze meg, ki nem akar csalódni. 1879

### ALLAST KERES

MÉRLEGKEPES könyvelő, perfekt szerb, német, magyar levélző, az adóhivatalban valamint más államintézményekben jártas, aki eddig a malom és kenderparban többévig működött, állást keres. Vidékre is elmenne. Szíves megkereséseket: »Perfekte jelöléssel a kiadóhivatal továbbítja. 2479

KÖNYVELO, perfekt német-magyar levelező állandó vagy órákonyvelet vállal. Bővebbet: Telefon: 27-40 szám. 2470

### ELADÓ

CSALADI HAZ a Vidovdán telepen elköltözés miatt sürgősen eladó. Magas helyen, napos oldalon, 40 m. uccal fronttal, 20 m. mély. A ház áll: 3 szobából, 1 konyhából és éléskamrából és 10 évig adómentes. Noviszád, Dobre Jovanovicsa 10 sz. Érdeklődni: telefon: 20-94. 2454

JÓKARBAN lévő festő-spricégép, nyitott 2 forrasztó (égető) lámpa és egy vízimérték jutányosan eladó. Noviszád, Zselezniciska 92 a háziasszony-nál. 2433

ABLAKOK és egy üzletiről jó állapotban eladók. Zselezniciska 88. 2475

### KIADÓ

ÜZLETHELYISEG új hazban, vízvezetékekkel kiadó. Noviszád, Groblyaniszka 10. Ugyanott eladó nagy kapu, ablakok. 2387

### KERESLET

DISZNOSORTET nyak- és gerincvelő legmagasabb áron vesz Kunetz I. György, Szubotica, Jelaciceva ul. 9. 779

BUTOR-ASZTALOS inast felvessz Pinter, Noviszád, Trg Knjeginje Zorke 13. 2487

és minden fűszer- és csemegeárut a legolcsóbb napi áron, egyedül csak

## Vörös József

vegyeskereskedésében

Noviszád, Vojvoda Kričanina és Dimitrijevića ucca sarkán kaphatók

## URANIA MOZI, Noviszád

MA PREMIÉR

## Nászút hármásban

Paul Hörbiger, Maria Andersgast  
Theo Linggen, Grete Weiser

HERÉT kaszálásra egész évre veszek. Schmidt, Noviszád, Gajeva 3/a. 2458

SZAKACSNO, önállóan főzni tudó felvétetik. Csak jó bizonyítványokkal rendelkezők küldjék be ajánlatukat fizetési igényeik megjelölésével és ha lehet fényképpel: Hahn Ilona, Osijek, Desatičina ul. 39. 2462

KIFUTÓT azonnal felvesz Flamann szalon, Noviszád, Petra Zrinyszkog 9. 2469

VENNÉK 35-40 HP szívógázmotort Csak kifogástalan állapotban lévő jöhet számításba. Kovács István kereskedő Martonos. 2471

### KÜLÖNFÉLE

SZEPLÖT, pattanást hámlást, orrvilósdást és más arctisztatlanságok gár tégely használata utján biztosan eltüntet DARUVARI krém minden szarkutatóban kapható Haromsarkos nagy doboz 15 —, kis doboz 750 dinár Postán küldi: BLUM gyógyszerár: Szubotica

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, háztartárakban és kereskedésekben. APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474

## Nikkelezést

vállal HOLICSER LEO CSILLAR-ÜZEM, Noviszád, Usztávicska 29 szám. 2276

GRIESER PETER BORBELY értesíti a t. vendégeit, hogy újból Szubotica ucca 27 szám alatt szolgálja ki a t. vendégeit. További szíves pártfogást ker. 2424

KUKORICAÜLTETŐK, vetőgépek és műszaki cikkek a legolcsóbb áron kaphatók SZENES VASÜZLETBEN. 459

ÓRAK és ÉKSZEREK a legolcsóbban kaphatók ADAM órás és ékszerésznél. Szubotica, Krupceviceva 6. 749

FIAT AUTOMOBILE  
AUTO UNION  
DKW WANDERER  
AUDI-HORCH  
PIRELLI-AUTOGUMI  
AUTÓ ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK  
AUGUST KUTALEK-NOVISZÁD  
KRALJA PETRA II. 64-84 TELEFON 31-06  
WARTA ACCUMULÁTOR WALVOLIN AUTÓ-OLAJ  
ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR ÚJ ÉS HASZNÁLT AUTÓKBAN

Jól esik, ha van a zsebben egy kis zörgő „kápé” De még annál is többet ér a jó „Konzum” kávé Kralja Petra II ul. 2 — Telefon 40-68

STEYR autók  
PFAFF  
varrógépek és a legjobb markaiu kerékpárok állandóan raktáron:  
„JUNG” SZUSZEDSZKY  
Noviszád, Safarikova 9. — Telefon 32-69.

## AVALA MOZI, Szubotica

Csütörtöktől—vasárnapig

## KABOS GYULA

brillians szerepben, a

## Papucshős

A többi szerepekben:

Erdélyi Mici, Vaszary Piri,  
Bilicsi Tivadar, Kertész Dezső,  
Pethes Sándor, Szaplóczay Éva,  
Bárzi Kató és Orsolya Erzi

Filmre írta Tamás István. Rendezte Vaszary János  
Zenejét szerezte: Zerkovitz Bela és Kálmán Tibor

## Elsőáldozók!

Szép fényképet olesó árban csak

„Stúdió Heringnél” csinálhatnak

Apolió udvar — Noviszád

## KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 8.87, London 15.655, Brüsszel 75.10, Milánó 22.43, Amsterdam 236.75, Berlin 178.37, Szófia 5.50, Bukarest 2.30.

## Kétnapos kirándulás a Fruska Gorába.

A noviszádi munkás turistatársaság görögkeleti husvét két napján kirándulást rendez a Fruska Gorába. A kirándulók két csoportban mennek. Az első csoport vasárnap reggel 7.15 órakor indul a kamenicai hajóval. Kamenicáról Popovicára megy, ahonnan az irigi Vénácón keresztül a Csardakon lévő turistaotthonba gyalogolnak. Ennek a csoportnak a vezetője Varró Sándor. A második csoport szintén vasárnap reggel 7.15 órakor megy hajón Kamenicára, onnan a munkásotthonba. Ennek a csoportnak vezetője Müller András. Hétfőn, görögkeleti husvét másnapján csak egy csoportban mennek. Hajóval utaznak Kamenicára, onnan pedig a Csardaknál lévő munkás turistaházba, ahonnan Glavicára, Vilina Vodicára és Farkasvölgybe mennek. Ezt a kirándulást Milivojevic Luka vezeti. A kirándulók a turistaotthonban igen olesón kaphatnak esti szállást.

## KESERV

— Hónapok óta állás nélkül vagyok.

— Mi a foglalkozása?

— Munkaközvetítő.

## ASSZONYOK

— A férjem ma töltötte be ötvenedikét. Husz év korkülönbség van közöttük — dicsekszik önagysága a barátjójének.

— Igazán, drágám? Nem is hittem volna, hogy már hivenéves vagy!

## Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija  
Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50  
Telefon: 21-37, éjtel 20-58  
Felelős kiadó: Andrej Dezső  
A kiadóhivatal címe: Elazsek Ferenc  
Pretpilata — Előfizetés:  
Egy hóra . . . . . 20 — dinár  
(kihordó útján 30 din.)  
Három hóra . . . . . 80 — dinár  
(kihordó útján 86 din.)  
Félévre . . . . . 160 — dinár  
(kihordó útján 172 din.)  
Izlazsi svakodnevno Megjelenik naponta  
Post. čekovni račun — Postacekkszám: Beograd, 59.754; Zagreb, 46.692